

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

Дорноговь аймгийн
нийгэм, эдийн засгийн
танилцуулга

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

2019/09

Мэдээллийн нэгдсэн лавлах: WWW.1212.MN

ГАРЧИГ

Товч танилцуулга.....	1-14
Нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтүүд.....	15
Нэг. Эрүүл мэнд.....	16-17
Хоёр. Соёл, боловсрол	18
Гурав. Хөдөлмөр эрхлэлт	19-21
Дөрөв. Нийгмийн даатгал, халамж.....	22-25
Тав. Гэмт хэрэг.....	26-27
Зургаа. Төсөв, санхүү	28-29
Долоо. Үнэ	31-34
Найм. Хөдөө аж ахуй.....	35-37
Ес. Аж үйлдвэр	38-42
Арав. Тээвэр.....	43
Арван нэг. Байгаль орчин	44

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

(2019 оны 09 дүгээр сарын байдлаар)

Нэг. Нийгмийн үзүүлэлт

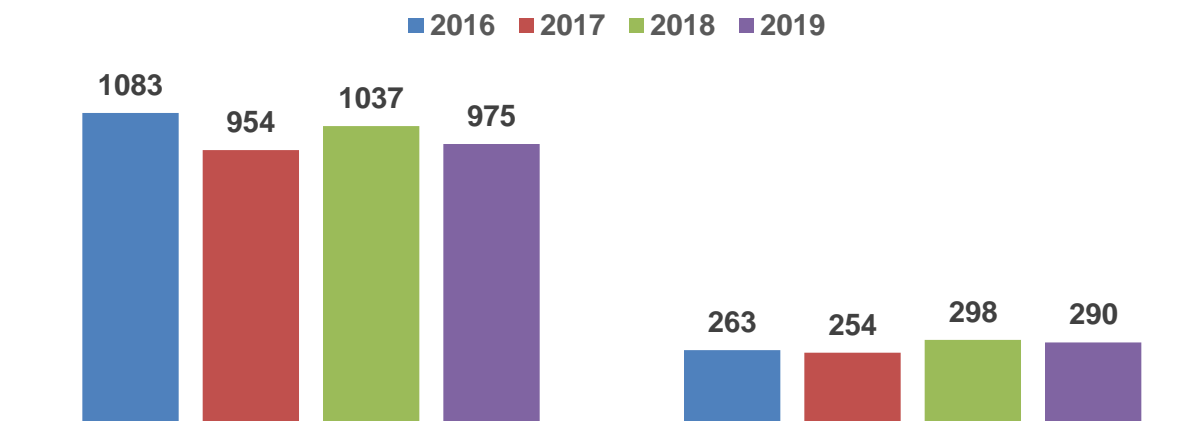

1.1 Хүн ам

Дорноговь аймгийн хэмжээнд 2019 оны 09 сард 970 эх амаржиж, 975 хүүхэд шинээр мэндэлж, 290 хүн нас барсан байна. Амаржсан эхийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 64(6.2%)-өөр, төрсөн хүүхдийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 62(6.0%)-аар, нас барсан хүний тоо өмнөх оны мөн үеэс 8(2.7%)-аар тус тус буурчээ.

Хүн амын цэвэр өсөлт 685 болж 2018 оны мөн үеийнхээс 54(7.3%)-аар буурсан байна. 1000 хүнд ногдох төрөлт 14.2, нас баралт 4.2 байгаа нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад төрөлт 1.2 пунктээр, нас баралт 0.2 пунктээр тус тус буурсан байна.

Зураг. Төрсөн хүүхэд, нас барсан хүний тоо. 2016-2019 оны 09 сард

Он гарсаар эхийн эндэгдэл гараагүй бөгөөд нялхсын эндэгдэл 7 байна.

1.2 Эрүүл мэнд

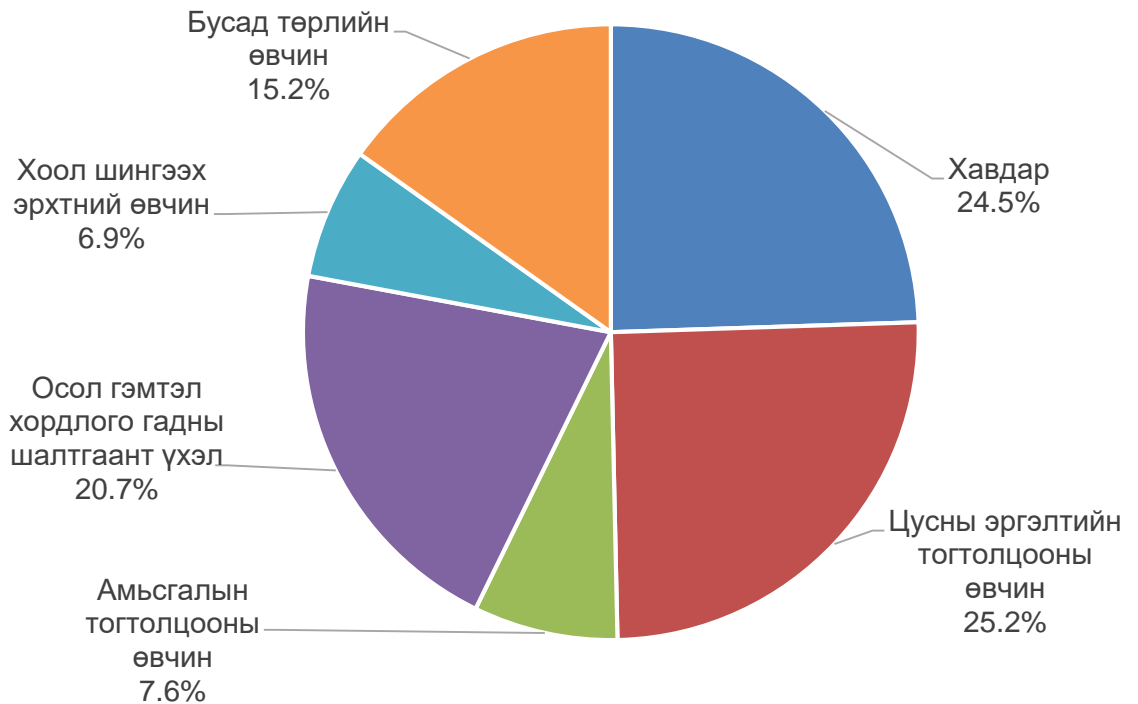
2019 оны 09 сарын байдлаар 300.0 мянган хүнд амбулаторийн үзлэг хийсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 13.9 хувиар, 10.5 мянган хүн урьдчилан сэргийлэх тарилгад хамрагдсан нь өмнөх оны мөн үеэс 25.0 хувиар, 12.6 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 0.8 хувиар тус тус өссөн байна.

2019 оны 09 сард 1417 эх жирэмсний хяналтанд орсны 88.9 хувь буюу 1260 эх жирэмсний эхний 3-н сард хяналтанд хамрагджээ. Жирэмсний хяналтанд хугацаандаа орсон эхийн эзлэх хувь өмнөх оны мөн үеэс 0.9 пунктээр өссөн байна.

Түргэн тусламжийн дуудлага 14.7 мянган удаа гарсны 2.5 мянга буюу 17.0 хувь нь алсын дуудлага байв. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал нийт түргэн тусламжийн дуудлага өмнөх оны мөн үеэс 0.7 хувиар өсч, алсын дуудлага өмнөх оны мөн үетэй адил хэмжээнд байна.

Он гарсаар ослын улмаас 2496 хүн бэртэж, 60 иргэний амь нас энджээ. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал бэртэж гэмтсэн хүний тоо 90(3.7%)-ээр өсч, нас барсан хүний тоо 16(21.1%)-аар тус тус буурчээ.

Зураг. Нас баралт, өвчний шалтгаанаар, хувь. 2019 оны 09 сард

Нас баралтыг өвчний шалтгаанаар авч үзэхэд цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин 25.2 хувь, хавдар 24.5 хувь, осол, гэмтэл хордлого гадны шалтгаант үхэл 20.7 хувь, бусад төрлийн өвчин 15.2 хувь, амьсгалын тогтолцооны өвчин 7.6 хувь, хоол шингээх эрхтний өвчин 6.9 хувийг тус тус эзэлж байна.

Халдварт өвчний 772 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 239-өөр буюу 44.8 хувиар өсчээ. Халдварт өвчний тохиолдол өсөхөд тэмбүү 60.7 хувиар, заг хүйтэн 55.8 хувиар, трихоминиаз 95.5 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

1.3 Соёл

Аймгийн соёл урлагын байгууллагууд эхний 9 сарын байдлаар 29.5 мянган хүнд үйлчилж, 46.7 сая төгрөгийн орлоготой ажиллажээ. Аймагт үйл ажиллагаа явуулж буй мэргэжлийн урлагийн байгууллага 66 удаагийн тоглолт хийж, музейнүүд дотоод, гадаадын 4.5 мянган хүнд үйлчилсэн байна.

2019/2020 оны хичээлийн жилд ерөнхий боловсролын сургуулийг бага, суурь, бүрэн дунд боловсролоор 3645 суралцагч элсэн суралцаж байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 94(2.6%)-өөр өссөн байна. Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, Төмөр замын мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв, ЭМШУИС-ийн салбар сургуулийг 650 оюутан суралцагч элсэн суралцаж байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үеэс 6(0.9%)-аар буурчээ.

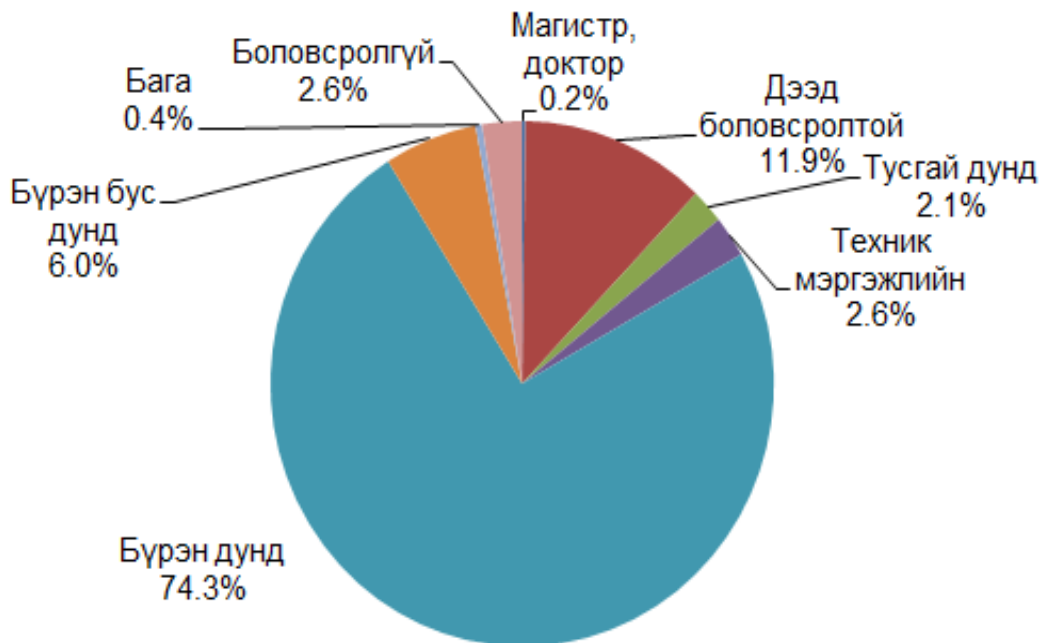
1.4 Бүртгэлтэй ажилгүй иргэн

Хөдөлмөрийн хэлтэст ажил хайж бүртгүүлсэн иргэд 2019 оны 09 сарын эцэст 470 болсны 458(97.5%) нь бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, 12(2.5%) нь ажилтай боловч өөр ажил хайж байгаа иргэд байна.

Нийт бүртгэлтэй ажилгүй иргэд нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 495(51.3%) хүнээр, өмнөх сараас 118(20.1%) хүнээр тус тус буурчээ.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн боловсролын түвшинг харахад 349(74.3%) нь бүрэн дунд, 56(11.9%) нь дээд, 28(6.0%) нь бүрэн бус дунд, 12(2.6%) нь техник болон мэргэжлийн, 10(2.1%) нь тусгай дунд, 2(0.4%) нь бага, 1(0.2%) нь магистр, 12(2.6%) нь боловсролгүй иргэд эзэлж байна.

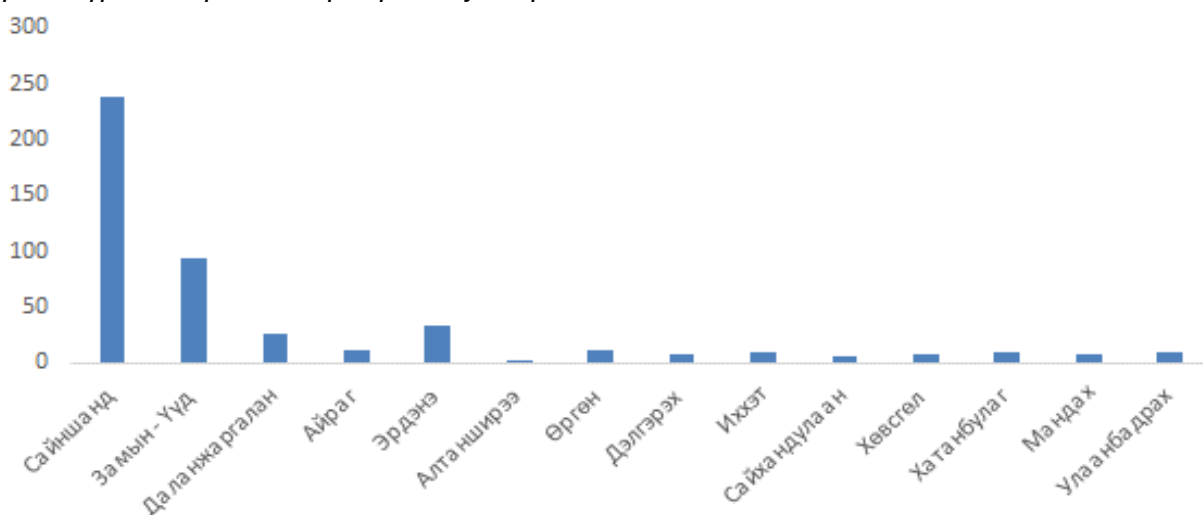
Зураг. Ажилгүй иргэдийн тоо, боловсролоор, хувиар, 2019 оны 09 сарын эцэст

Хөдөлмөрийн хэлтэст 2019 оны 09 сарын эцэст 131 иргэн шинэ ажлын байранд орж, бүртгэлтэй байсан 368 иргэн ажилд зуучлагдан орж, 193 иргэн ажил идэвхтэй хайхгүй байгаа шалтгаанаар бүртгэлээс хасагдсан байна.

Хөдөлмөрийн хэлтэст ирсэн 397 ажлын байрны 135(34.0%) нь энгийн ажил, 58(14.6%) нь техникч болон туслах / дэд мэргэжилтэн, 55 (13.9%) нь мэргэжилтэн, 42(10.6%) нь суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч, 30(7.6%) нь үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил үйлчилгээний ажилтан, 25(6.3%) нь контор үйлчилгээний ажилтан, 22(5.5%) нь худалдаа, үйлчилгээний ажилтан, 15(3.8%) нь ХАА, ой, загас агнуурын ажилтан, 15(3.8%) бусад салбарын ажлын байрны захиалга байна.

Зураг. Бүртгэлгүй ажилгүй иргэд сумаар

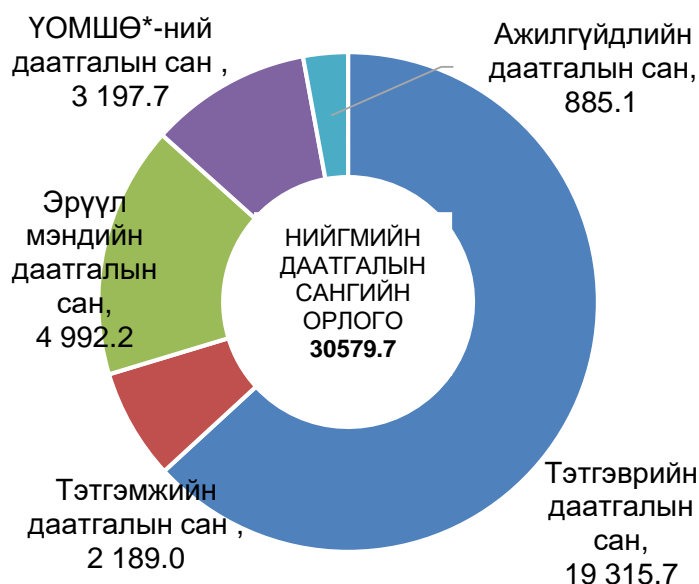

1.5 Нийгмийн даатгал, халамж

Нийгмийн даатгалын хэлтсийн мэдээллээр нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2019 оны эхний 9 сарын байдлаар 30579.7 сая төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 6780.6 (28.5%) сая төгрөгөөр өссөн байна. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого 2019 оны 9 сард өмнөх оны мөн үеэс 6780.6 сая төгрөгөөр нэмэгдэхэд тэтгэврийн даатгал 4341.3 (29.0%) сая төгрөг, ҮОМШӨ-ний даатгал 715.5 (28.8%) сая төгрөг тэтгэмжийн даатгал 491.2 (28.9%) сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгал 196.9 (28.6%) сая төгрөгөөр өссөн байна.

Зураг. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого сангийн төрлөөр /сая.төг/ 2019 оны 09 сард

Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага 37807.1 сая.төг болж өмнөх оны мөн үеэс 4503.4 (13.5%) сая.төгөөр өссөн байна. Зарлагыг бүтцээр нь авч үзвэл тэтгэврийн даатгалын сангаас 27992.6 (74.0%) сая.төг, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 4482.1 (11.9%) сая.төг, ҮОМШӨ-ний даатгалын сангаас 2240.2 (5.9%) сая.төг, тэтгэмжийн даатгалын сангаас 2268.1 (6.0%) сая.төг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 824.1 (2.2%) сая төгрөгийг зарцуулжээ.

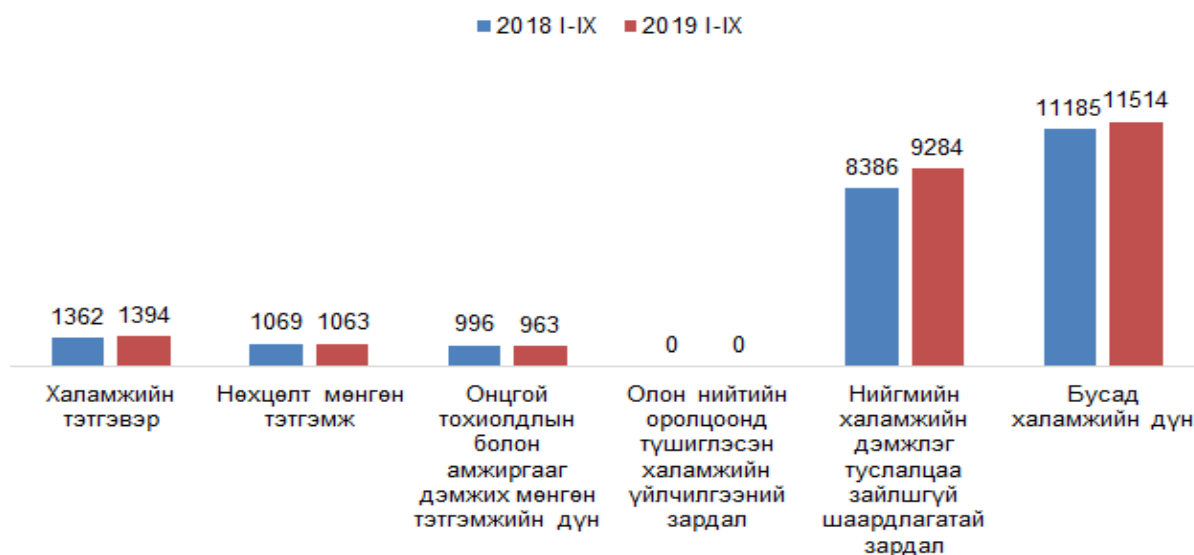
Зураг. Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, зарлага, сая төг

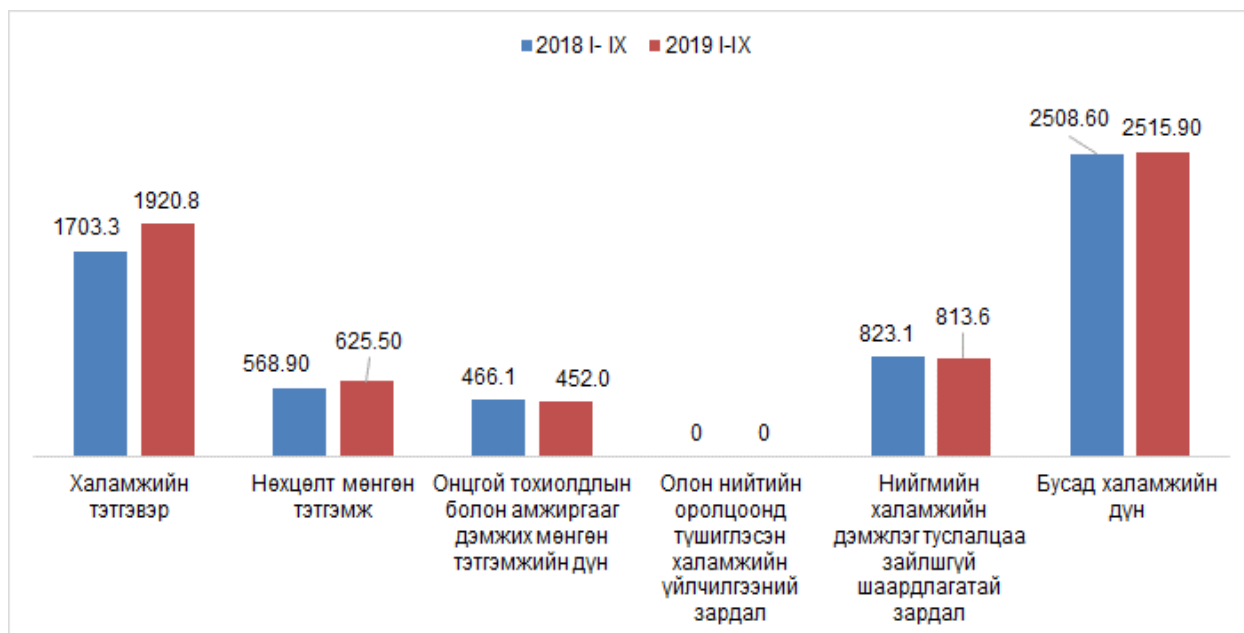
Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын мэдээллээр нийгмийн халамжийн сангаас 2019 оны 09 сард нийгмийн халамжийн сангаас 24218 иргэнд 6327.8 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж олгожээ. Өмнөх онтой харьцуулахад халамж авсан иргэд 1220(5.3%)-оор өсч, олгосон тэтгэвэр тэтгэмж 257.8(4.2%) сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт 2019 оны 09 сард 1394 хүн хамрагдсан нь өмнөх оноос 32(2.3%)-ээр өсч, олгосон тэтгэвэрийн хэмжээ 217.5(12.8%) сая төгрөгөөр нэмэгджээ. Нийгмийн нөхцөлт мөнгөн тусламжийг 1063 иргэнд 628.5 сая төгрөг, онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмжийг 963 иргэнд 452.0 сая төгрөг тус тус олгож, нийгмийн халамжийн дэмжлэг тусалцаа зайлшгүй шаардлагатай НХТХууль 3.1.2, 18.2-т заасан өрх, иргэнийг нийгэмшүүлэх, хамт олны бүлэг бүрдүүлэх, орлогын эх үүсвэртэй болгох төсөл хэрэгжүүлэх, амьдрах ухаанд сургахад 9284 иргэнийг хамруулж, 813.6 сая төгрөгийг зарцуулсан байна. Бусад төрлийн халамжийн үйлчилгээнд 11514 иргэн хамрагдаж, 2515.9 сая төгрөгийг олгожээ.

Зураг. Хүний тоо

Зураг. Олгосон тэтгэвэр, тэтгэмж /сая. төг/

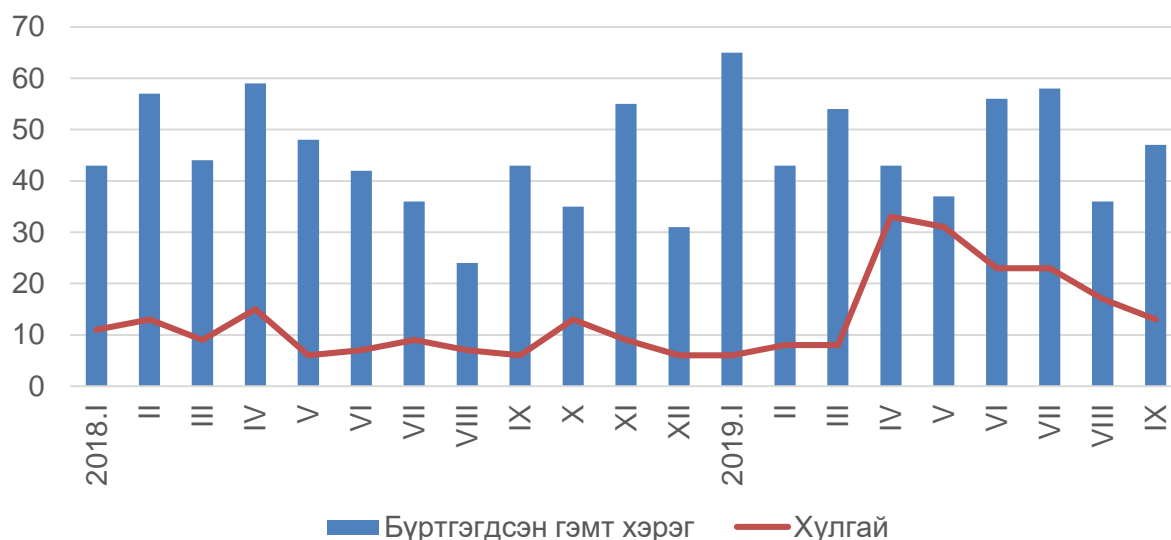

1.6 Гэмт хэрэг

Аймгийн Цагдаагийн газраас ирүүлсэн мэдээгээр 2019 оны эхний 9 сарын байдлаар 439 хэрэг бүртгэгдэж, гэмт хэргийн улмаас 164 хүн гэмтэж, 27 хүн нас барсан байна. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс 43 (10.9%)-аар, гэмтсэн хүний тоо 70 (74.5%) -аар, нас барсан хүний тоо 11 (68.7%)-ээр нэмэгдсэн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийг төрлөөр нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулбал өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг 12 (6.9%)-аар, хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг 6 (15.0%)-аар, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 4 (50.0%)-өөр, нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг 8 (61.5%)-аар, олон нийтийн аюулгүй байдал, үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг 14 (87.5%)-өөр тус тус буурч, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг бүртгэгдээгүй, бусад төрлийн гэмт хэрэг нэмэгджээ.

Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сараар

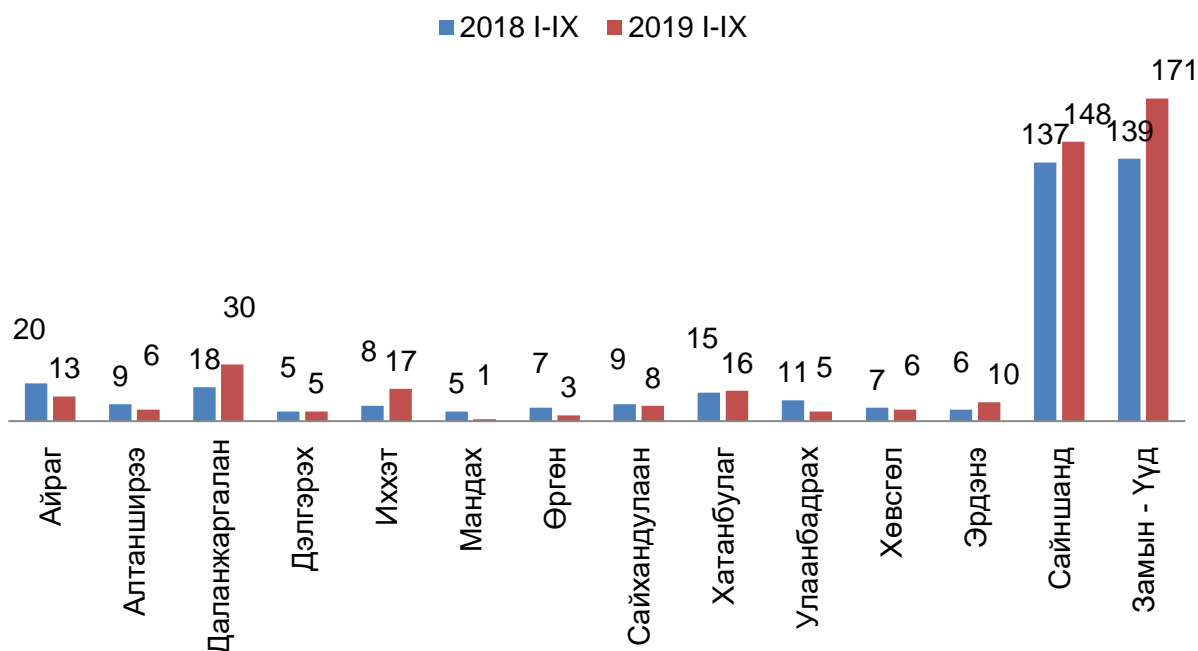

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 36.9 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 30.8 хувийг хүний эрүүл мэндэд хохирол учруулсан гэмт хэрэг, 7.7 хувийг хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг, 6.8 хувийг улсын хилээр хууль бусаар эд зүйлс нэвтрүүлсэн гэмт хэрэг, 4.6 хувийг хүний амины гэмт хэрэг, 3.6 хувийг хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 9.6 хувийг бусад төрлийн гэмт хэргүүд эзэлж байна. Сogтуугаар үйлдсэн гэмт хэрэг 141 бүртгэгдсэн нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 83 (2.4 дахин)-оор нэмэгдсэн байна.

Гэмт хэргийн тоо өмнөх оны мөн үеэс Иххэт, Хатанбулаг, Эрдэнэ, Сайншанд, Замын-Үүд сумдад нэмэгдэж, Дэлгэрэх суманд өмнө онтой адил, бусад сумдад гэмт хэргийн тоо буурсан байна.

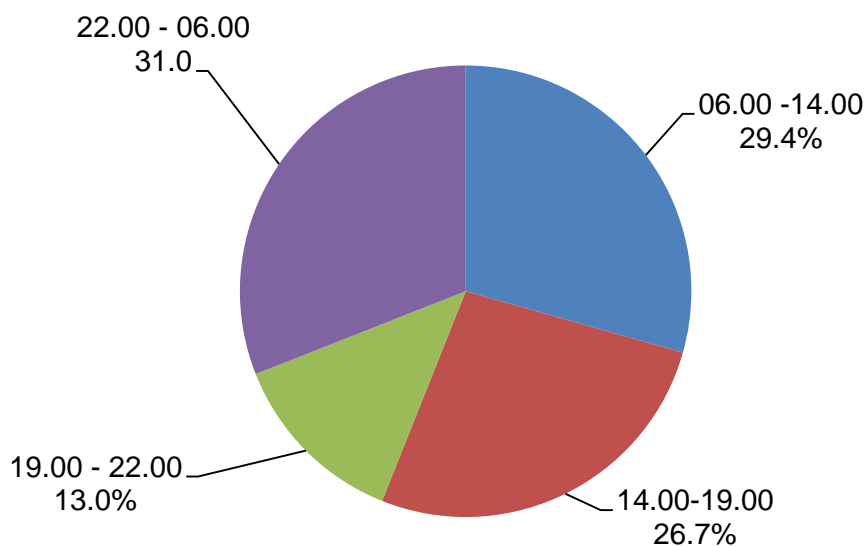
Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоо, сумаар

Гэмт хэргийн улмаас иргэд, байгууллага, аж ахуйн нэгжид 2895.2 сая төгрөгийн хохирол учирсан нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2187.1 (4.1 дахин) сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна. Учирсан хохирлын 708.6 (24.5%) сая төгрөг эргэн төлөгдсөн байна.

Нийт гэмт хэргийн 141 (32.1%) нь согтуугаар, 111 (25.3%) нь гэр орон сууцандаа, 57 (13.0%) нь гудамж олон нийтийн газарт, 14 (3.2%) бүлэглэн, 50(11.4%) хувийг эмэгтэй хүн, хүүхэд оролцон, 136 (31.0%) нь шөнийн цагаар /22-06 цаг/ үйлдсэн байна. Тайлант хугацаанд нийт 1154 хүн саатуулагдаж, 212 хүн баривчлагджээ.

Зураг. Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн бүтэц, хэрэг үйлдэгдсэн цагаар 2019 оны 09 сард

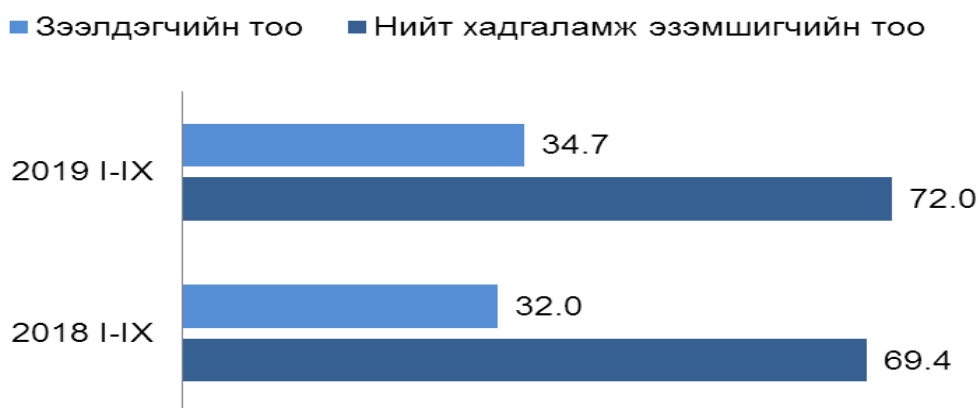
Хоёр. Макро эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт

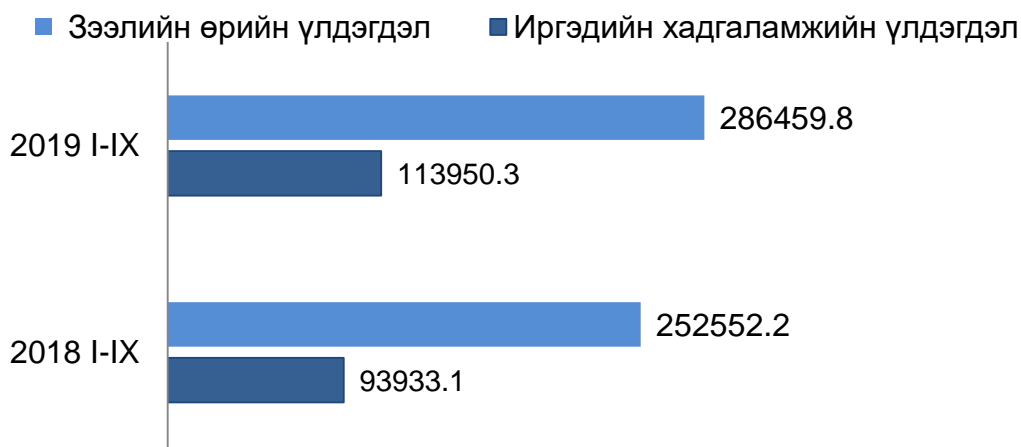
2.1 Мөнгө, банк

Монгол банкны мэдээгээр арилжааны банкуудын зээлдэгчийн тоо 32.0 мянга болж өмнөх оноос 2.7(8.4%) мянган хүнээр нэмэгдэж, нийт хадгаламж эзэмшигчийн тоо 72.0 мянга болж өмнөх оны мөн үеээс 3.7 хувиар өссөн байна.

Зураг. Хадгаламж эзэмшигч, зээлдэгчийн тоо, 2018- 2019 он, мян.хүн

Зураг. Хадгаламжийн үлдэгдэл, зээлийн өрийн үлдэгдэл, 2018-2019 он, сая.төг

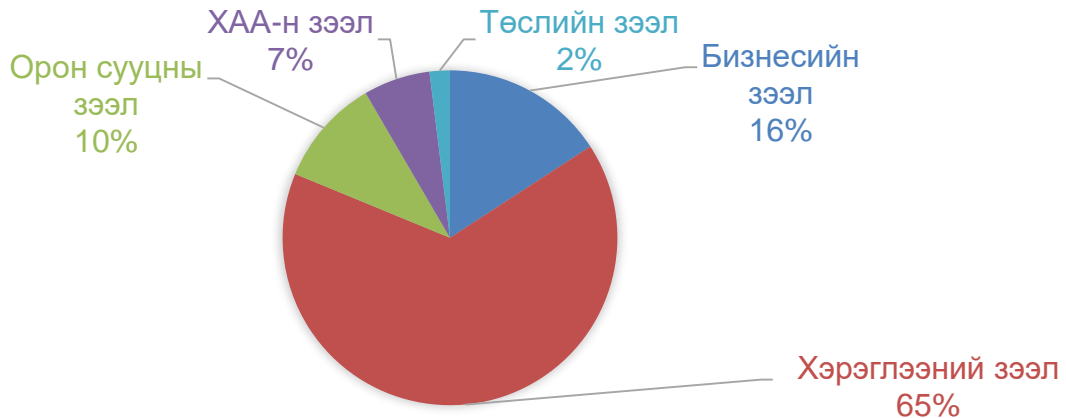
Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 113.9 тэрбум төгрөг болж нэг хадгаламж эзэмшигчид дунджаар 1582.6 мянган төгрөг, аймгийн нэг хүнд дундажаар 1637.0 мянган төгрөгийн хадгаламж ногдож байна. Хадгаламжийн үлдэгдэлийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 20.0 (21.3%) тэрбум төгрөгөөр өссөн байна.

Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл 2019 оны 9 дүгээр сарын эцэст 5.2 тэр бум төгрөг болж, өмнөх сараас 6.6 (1.2%) тэр бум төгрөгөөр өсч, өмнөх оны мөн үеэс 1.3(33.1%) тэр бум төгрөгөөр өсчээ. Хугацаа хэтэрсэн зээлийн өрийн үлдэгдэл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 2.6 хувийг эзэлж, өмнөх сараас 0.1 пунктээр, өмнөх оны мөн үеэс 0.3 пунктээр тус тус өсчээ.

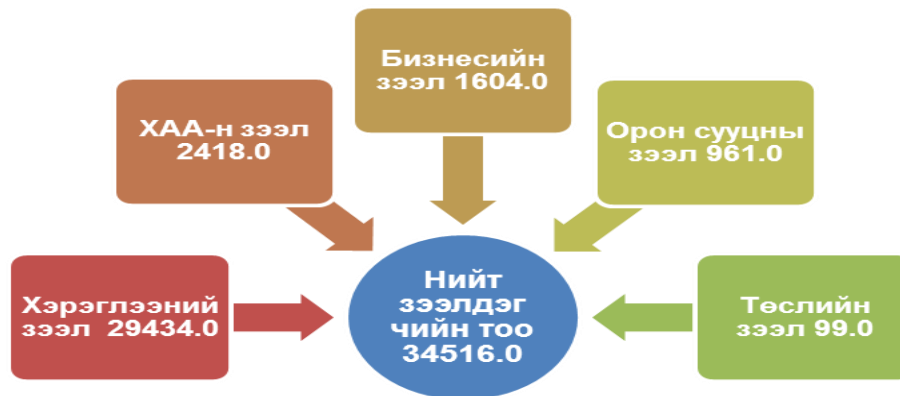
Чанаргүй зээл 9 дүгээр сарын эцэст 7309.8 сая төгрөг болж өмнөх сараас 147.8(2.1%) сая төгрөгөөр өсч, өмнөх оны мөн үеэс 55.3 (0.8%) сая төгрөгөөр буурсан

байна. Чанаргүй зээл нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 2.6 хувийг эзэлж, өмнөх оны мөн үеэс 0.3 пунктээр буурсан байна.

Зураг. Зээл төрлөөр, дүнд эзлэх хувиар, 2019.09 сард

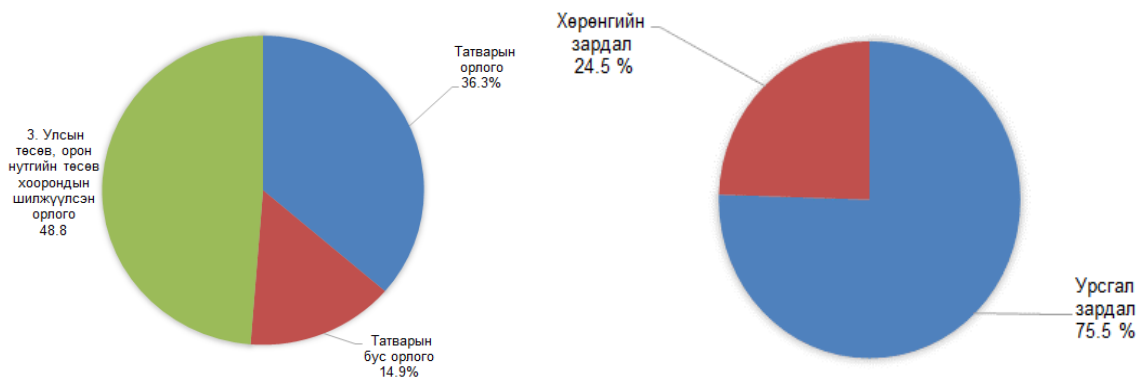
Зураг. Зээлдэгчийн тоо, зээлийн төрлөөр, 2019.9 сард

2.2 Төсөв, санхүү

2019 оны эхний 09 сарын байдлаар орон нутгийн төсөвт 55116.8 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлжээ. Төсвийн орлогын төлөвлөгөөний биелэлт 101.5 хувь байна. Аймгийн орон нутгийн төсвийн орлогын 36.3 хувийг татварын, 14.9 хувийг татварын бус орлого, 48.8 хувийг улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлсэн орлого бүрдүүлсэн байна.

Зураг. Орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагын бүтэц, хувиар, 2019 оны 09-р сард

Улсын нэгдсэн төсөвт ААНБ-ын орлогын албан татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, ашигт малтмал нөөц ашигласны төлбөр, агаарын бохирдлын төлбөр нийт 6025.4 сая төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна. Улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлогын дүнг өмнөх оны мөн үеэс 2219.3 (58.3%) сая.төг-өөр, төлөвлөгөөнөөс 2623.9 (77.1) сая.төг-өөр давуулан биелүүлсэн байна.

2.3 Үнэ

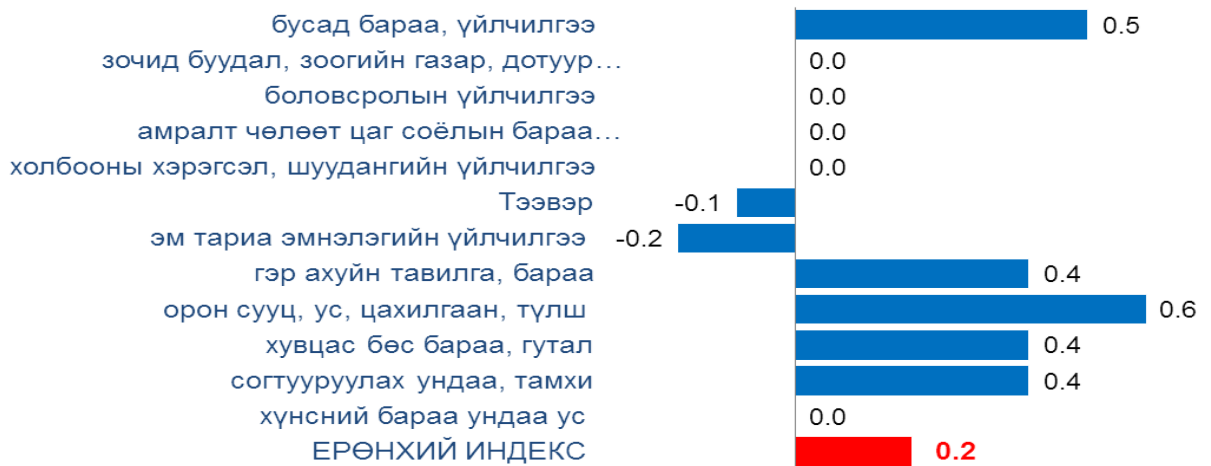
Хэрэглээний үнийн индекс гэдэг нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмждэг үзүүлэлт юм.

Хэрэглээний үнийн индекс 2019 оны 09 дүгээр сарыг өмнөх сартай харьцуулахад 0.2 хувь, өмнөх оны мөн үеэс 6.5 хувиар тус тус өсчээ.

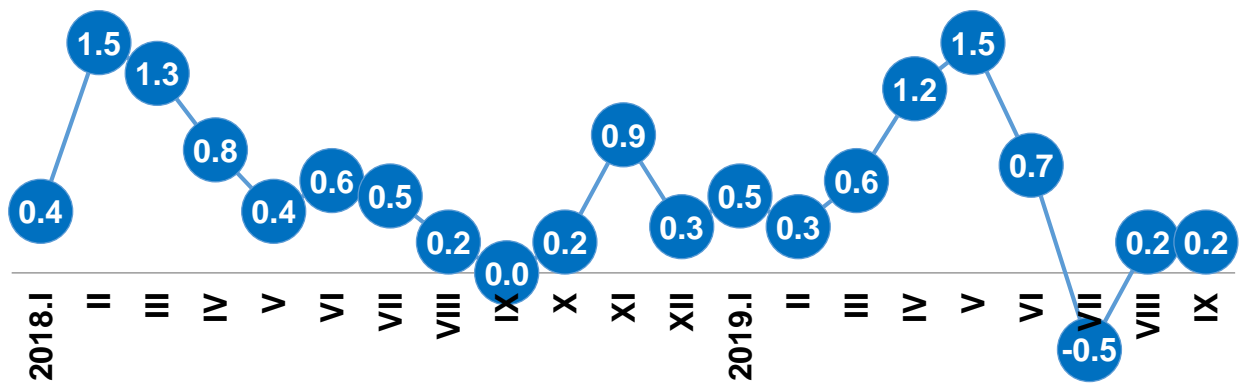
Ерөнхий индекс өмнөх сартай харьцуулахад 0.2 хувиар өсөхөд: согтууруулах ундаа, тамхины бүлэг 0.4 хувь, хувцас бөс бараа, гутал 0.4 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлэг 0.6 хувь, гэр ахуйн тавилгын бүлэг 0.4 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 0.5 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Ерөнхий индекс өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 6.5 хувиар өсөхөд: хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлэг 12.8 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлэг 4.5 хувь, хувцас бөс бараа, гуталын бүлэг 6.5 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, түлшний бүлэг 1.3 хувь, гэр ахуйн тавилгын бүлэг 3.7 хувь, эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээний бүлэг 3.1 хувь, тээвэрийн бүлэг 1.8 хувь, амралт чөлөөт цаг соёлын барааны бүлэг 3.4 хувь, боловсролын үйлчилгээний бүлэг 9.9 хувь, зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байрны үйлчилгээний бүлэг 9.2 хувь, бусад бараа үйлчилгээний үнэ 6.1 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

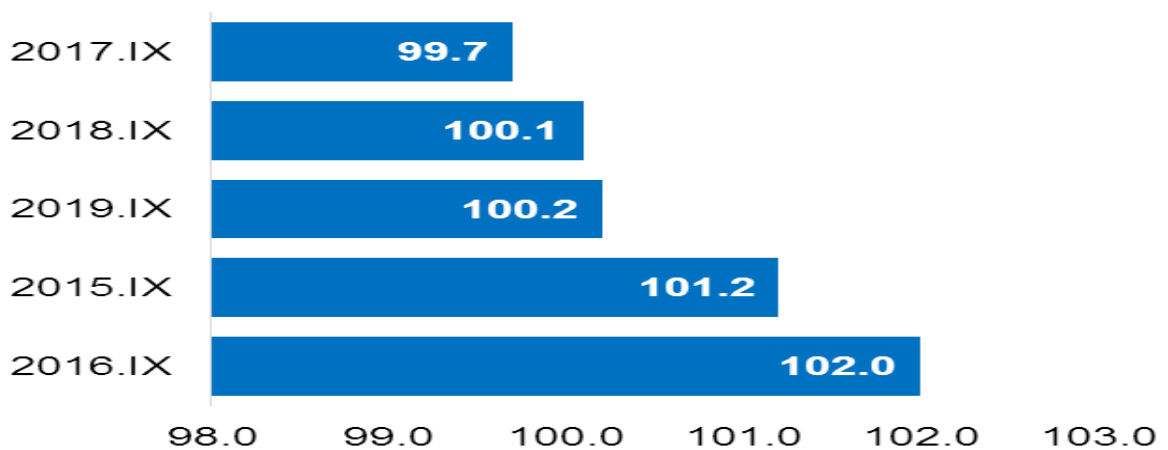
Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2019 оны 09 дүгээр сарын өөрчлөлт, бүлгээр, хувиар (өмнөх сар=100)

Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2018-2019 оны үнийн өөрчлөлт, сар бүрээр (өмнөх сар=100)

Зураг. Хэрэглээний үнийн индекс, 2015-2019 оны 09 дүгээр сар (өмнөх оны 12-р сар=100)

Гурав. Эдийн засгийн статистикийн үзүүлэлт

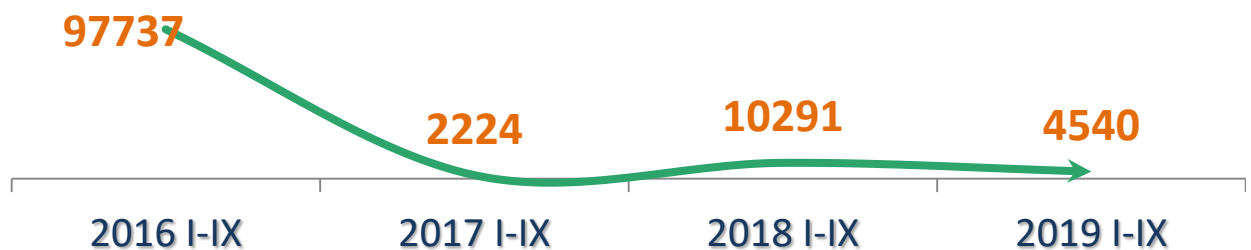
3.1 Хөдөө аж ахуй

Аймгийн хэмжээнд 2018 оны эцэст тоологдсон төллөх насны нийт 929.6 мянган хээлтэгч малын 699.1 мянга (75.2%) нь 2019 оны эхний 9 сард төллөсөн байна. Эм хонины 82.2 хувь, эм ямааны 73.2 хувь, ингэний 42.5 хувь, үнээний 57.8 хувь, гүүний 53.5 хувь нь төллөжээ.

Гарсан төлийн 99.6 хувь буюу 701.1 мянган төл бойжиж байна. Бойжуулсан төл өмнөх оны мөн үеэс 101.9 (17.0%) мянгаар нэмэгдсэн байна. Даланжаргалан суманд 73.4 мянга, Дэлгэрэх суманд 72.5 мянга, Айраг суманд 61.7 мянга, Өргөн суманд 57.9 мянга, Иххэт суманд 56.0 мянга, Алтанширээ суманд 53.6 мянга, Хатанбулаг суманд 53.1 мянган төл тус тус бойжсон нь нийт бойжсон төлийн 61.1 хувийг эзэлж байна.

Том малын зүй бус хорогдол 2019 оны эхний 9 сард аймгийн хэмжээнд 4540 болж, өмнөх оны мөн үеэс 5751 (55.9%) толгойгоор буурав. Нийт хорогдсон малын 56.9 хувийг ямаа, 36.3 хувийг хонь эзэлж байна.

Зураг. Том малын зүй бусын хорогдол, жил бүрийн 09-р сард

Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үнийн судалгаагаар Сайншанд суманд 09-р сард адууны шир үнэ 9000, үхрийн шир 7000 төгрөг болж өмнөх оноос адууны ширний үнэ 50.0 хувь, үхрийн ширний үнэ 16.7 хувиар нэмэгдсэн байна.

Малын зах зээлийн дундаж үнийн мэдээгээр нас гүйцсэн ат Эрдэнэ суманд хамгийн их буюу 1600.0 мянган төгрөг, Иххэт суманд хамгийн бага буюу 700.0 мянган төгрөг, соёолон үрээ Мандах, Өргөн сумдад их буюу 1100.0 мянган төгрөг, Сайхандулаан суманд хамгийн бага буюу 700.0 мянган төгрөг, хязаалан шар Өргөн суманд хамгийн их буюу 2000.0 мянган төгрөг, Дэлгэрэх, Хөвсгөл сумдад хамгийн бага буюу 900.0 мянган төгрөг байна. Нас гүйцсэн эр хонины дундаж үнэ Эрдэнэ, Замын-Үүд сумдад хамгийн их буюу 200.0 мянган төгрөг, Иххэт суманд хамгийн бага буюу 120.0 мянган төгрөг, нас гүйцсэн эр ямааны дундаж үнэ Хатанбулаг, Хөвсгөл, Эрдэнэ, Замын-Үүд сумдад хамгийн их буюу 150.0 мянган төгрөг, Иххэт суманд хамгийн бага буюу 90.0 мянган төгрөг байна.

9 сарын байдлаар 254.2 тн төмс, хүнсний ногоо хурааснаас төмс 66.9 тн, хүнсний ногоо 187.3 тн хураажээ. Ургац хураалт өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад төмс 12.2 тонноор, хүнсний ногоо 5.4 тонноор илүү байна.

3.2 Аж үйлдвэр

Оны эхний 09 сарын байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт 158912.3 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 240799.9 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүнийг зах зээлд борлууллаа. Өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад нийт бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт 0.6 хувиар буурч, борлуулалт 4.1 хувиар өссөн байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн 2.9 хувийг төрийн, 97.1 хувийг хувийн өмчийн аж ахуйн нэгжүүд үйлдвэрлэжээ.

Аж ахуйн нэгжийн хариуцлагын хэлбэрээр авч үзвэл улсын үйлдвэрийн газар 2.9 хувь, компани 96.7 хувь, өрхийн аж ахуй 0.4 хувийг тус тус эзэлж байна.

Статистикийн мэдээлэлд хамрагдсан гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад дулаан 27.0 мян.ккалаар, ус түгээлт 213.4 мян.м3-аар, сувагжуулалт 144.9 мян.м3-аар, савласан цэвэр ус 408.9 мян.литрээр, талх 14.7 тонноор, нарийн боов 35.3 тонноор, хиам 8.3 тонноор, сүүн бүтээгдэхүүн 11.8 мян.литрээр, хэрчсэн гурил 7.3 мян.тн-оор, банш бууз 3.0 тонноор, бетон зуурмаг 389.7 мян.м3-аар, шохой 13.0 тонноор, цемент 30.4 мян.тонноор, дээл 113 ширхгээр, 1992.9 мян.төгрөгөөр тус тус илүү үйлдвэрлэгджээ.

3.3 Тээвэр

2019 оны 9-р сарын байдлаар 142.2 мянган тонн ачаа тээвэрлэж, 41732.9 мянган тонн км-ын ажил, 14.4 мянган зорчигч тээвэрлэж, 4617.0 мянган хүн,км-ын ажил гүйцэтгэсэн байна. Тээвэрлэлтийн нийт орлого 10229.7 сая төгрөгт хүрсэн нь өмнөх оноос 31.1 хувиар өссөн байна.

Дөрөв. Байгаль орчны статистикийн үзүүлэлт

4.1 Байгаль орчин

Цаг уур

2019 оны 09 дугаар сард сарын дундаж агаарын температур: Өргөн, Замын-Үүд, Улаанбадрах, Хөвсгөл сумдад 19.0-20.0 градус, бусад сумдын нутгаар 17.8-18.9 градус дулаан, агаарын хамгийн их температур өдөртөө нийт нутгаар 29-33 градус дулаан байлаа. Агаарын дундаж температурыг олон жилийн дундаж / ОЖД /-тай харьцуулахад: Нийт сумдын нутгаар ОЖД-аас дулаан байлаа. Хөрсний гадарга дээр шөнөдөө 0-4 градус дулаан, өдөртөө нийт сумдын нутгаар 49-56 градус дулаан байв.

Хур тунадас: 9 дүгээр сард нийт нутгаар 1-4 өдөр бороо орж, сарын нийлбэр хамгийн их бороо Иххэт суманд 20.7 мм, хамгийн бага нь Улаанбадрах суманд 0.8 мм, бусад сумдын нутгаар 3.0-16.1 мм бороо орлоо. Орсон хур тунадасны нийлбэрийг олон жилийн дундаж /ОЖД/-тай харьцуулахад: Хөвсгөл суманд ОЖД-

ийн орчим, Мандах, Өргөн, Иххэт сумдад ОЖД-аас ахиу, бусад сумдын нутгаар ОЖД-аас бага байв.

Салхи: Энэ сард салхины хамгийн их хурд Сайншанд, Мандах, Дэлгэрэх сумдад секундэд 15-19 метр хүрч аюултай үзэгдлийн хэмжээнд ажиглагдсан байна. 10 м/с-ээс дээш салхитай 1...19 өдөр байлаа.

Бэлчээрийн ургамал: 9 дүгээр сарын сүүлийн арав хоногийн байдлаар бэлчээрийн ургамлын ургалтын байдал Өргөн сумын зүүн болон өмнө, Дэлгэрэх сумын нутгаар сайн, Сайхандулаан сумын баруун болон өмнө, Замын-Үүд, Улаанбадрах сумдын нутгаар муу, бусад сумдын нутгаар дунд зэрэг байна. Бэлчээрийн ургамлын дундаж өндөр 5-16 см, бэлчээрийн ургац 0.0-0.7 ц/га байна.

МАА-н үйлдвэрлэлд: Цаг агаарын нөхцлөөс болж малын бэлчээрлэлт саатсан тохиолдол гараагүй. Нийт нутгаар отор нүүдэл хийх, хадлан тэжээл бэлтгэх ажил явагдлаа. Малын усан хангамж ихэнх нутгаар хэвийн байлаа.

_____ о О о _____

ДОРНОГОВЬ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ
(2019 ОНЫ 9 ДҮГЭЭР САРЫН БАЙДЛААР)

I. Эдийн засаг, нийгмийн үндсэн үзүүлэлтүүд

	Хэмжих нэгж	2016	2017	2018	2019	2019 2018
1. Бэлэн хүн ам, мян.хүн *	мянган хвн	63.1	68.2	69.6	68.9	99.0
- Төрсөн хүүхдийн тоо**	тоо	1083	954	1037	975	94.0
- Нас барсан хүний тоо - бодит тоогоор**	тоо	263	254	298	290	97.3
- Хүн амын цэвэр өсөлт - бодит тоогоор	тоо	820	700	739	685	92.7
- Нялхасын эндэгдэл - бодит тоогоор	тоо	11	9	13	7	2.0 ²
- 1000 хүүхдэд ноогдох	тоо	10.2	9.4	12.5	7.2	2.1 ²
2. Ажилгүй иргэдийн тоо - бүгд	тоо	996	1 555	965	470	48.7
- Үүнээс эмэгтэй	тоо	519	785	468	226	48.3
- Хөдөлмөрийн насны 10000 хүнд ногдох ажилгүй иргэдийн тоо	тоо	389	366	236	108	46.0
3. Шинээр бий болсон ажлын байр-бүгд	тоо	286	363	270	131	48.5
Үүнээс: Байнгын ажлын байр	тоо	174	351	142	51	35.9
Улирлын чанартай ажлын байр	тоо	112	12	128	80	62.5
4. Халдварт өвчний гаралт - бодит тоогоор	тоо	1510	566	533	772	144.8
- 10000 хүнд ногдох	тоо	227	83	77	111	144.4
5. Гэмт хэргийн гаралт - бодит тоогоор	тоо	490	534	396	439	110.9
- 10000 хүнд ногдох ***	тоо	115	124	92	99	107.9
6.Бойжиж буй төл	толгой	469517	586705	599281	701158	117.0
- Унага	толгой	12817	21649	21919	24267	110.7
- Тугал	толгой	12753	16615	18153	18366	101.2
- Ботго	толгой	6005	6668	6835	7195	105.3
- Хурга	толгой	236632	286903	294822	345708	117.3
- Ишиг	толгой	201310	254870	257552	305622	118.7
6. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	сая төгрөг	11011.9	110757.5	159948.5	158912.3	99.4
- Борлуулсан бүтээгдэхүүн	сая төгрөг	7151.3	175331.9	231302.1	240799.9	104.1

* - 2016,2017,2018 оны жилийн эцэст

**-Төрөлт, нас баралтыг ЭМГ-ын мэдээнээс авав.

*** - 18 - аас дээш насны 10000 хүнд ногдохоор тооцов.

НЭГ. ЭРҮҮЛ МЭНД

1.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГОЛ ҮЗҮҮЛЭЛТ

	Хэмжих нэгж	2018 I-IX	2019 I-IX	Өсөлт	
		Тоо		Хувь	
1. Амбулаторийн үзлэг	мян.хүн	263.4	300.0	36.6	113.9
2. Ор хоног	мян.хүн	89.9	90.0	0.1	100.1
3. Урьдчилан сэргийлэх тарилга	мян.хүн	8.4	10.5	2.1	125.0
4. Эмчлүүлсэн хүний тоо	мян.хүн	12.5	12.6	0.1	100.8
5. Түргэн тусламжын дуудлага	мян.хүн	14.8	14.7	-0.1	99.3
Үүнээс: алсын дуудлага	мян.хүн	2.5	2.5	0	100.0
6. Осол гэмтлийн өвчлөл	хүн	2406	2496	90	103.7
Үүнээс: нас баралт	хүн	76	60	-16	78.9
7. Шинээр хяналтанд авсан жирэмсэн эх	хүн	1207	1417	210	117.4
Үүнээс: эхний 3 сартайн хяналт	хүн	1062	1260	198	118.6
8. Амаржсан эх	хүн	1034	970	-64	93.8
Үүнээс: нас баралт	хүн	0	0	0	0.0
9. 1-5 хүртэл насны эндсэн хүүхэд	хүн	4	4	0	100.0
10. 1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	хүн	13	7	-6	53.8

1.2. ТӨРӨЛТ, ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар, жил бүрийн 09 сард

Сумын нэр	Амаржсан эх	Эхийн эндэгдэл	Амьд төрсөн хүүхэд	1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	1-5 хүртэл насны эндсэн хүүхэд
Дүн	970	0	975	7	2
Айраг	1		1		1
Алтанширээ					
Даланжаргалан	1		1		
Дэлгэрэх					
Иххэт					
Мандах					
Өргөн	2		2		
Сайхандулаан	1				
Улаанбадрах					
Хатанбулаг	3		3	1	
Хөвсгөл	2		2		
Эрдэнэ	2		2		
Сайншанд	766		772	6	1
Замын - Үүд	192		192		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

1.3. БҮРТГЭГДСЭН ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, төрлөөр, жил бүрийн 09 сард

Үзүүлэлт	2018 I-IX	2019 I-IX	Өсөлт	
	тоо	тоо	тоо	хувь
Халдварт өвчний гаралт-Бүгд	533	772	239	144.8
Вируст гепатит	7	5	-2	71.4
Сүрьеэ	76	67	-9	88.2
Тэмбүү	89	143	54	160.7
Заг хүйтэн	147	229	82	155.8
Трихоминиаз	66	129	63	195.5
Цусан суулга	51	39	-12	76.5
Бусад	97	160	63	164.9

Тайлбар -²-дахин их

Эх үүсвэр: Эрүүл мэндийн газар

ХОЁР. СОЁЛ, БОЛОВСРОЛ

2.1 СОЁЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

	Хэмжих нэгж	2018 I-IX	2019 I-IX	Өсөлт	
				тоо	хувь
1. Театр -тоглолт	тоо	138	66	-72	47.8
- шинэ уран бүтээл	тоо	4	5	1	0.0
- үзэгчид	мян.хүн	26.9	26.7	-0.2	99.3
- орлого	мян.төг	22 781.5	42 154.6	19 373.1	185.0
- хамрагдсан ААН	тоо	1	1	0.0	0.0
2. Музей					
- үзэгчид	мян. хүн	3.5	2.8	-0.7	80.0
- орлого	мян.төг	4 220.0	4 496.6	276.6	106.6
- хамрагдсан ААН	тоо	2	2	0	0.0

2.2 БОЛОВСРОЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

	Хэмжих нэгж	2018-2019	2019-2020	Өсөлт	
				тоо	хувь
1. ЕБС-Элсэлт	тоо	3551	3645	94	102.6
Үүнээс: Бага боловсролоор элсэгчид	тоо	1621	1655	34	102.1
Сурагчид	тоо	13009	13971	962	107.4
Үндсэн багш	тоо	629	650	21	103.3
2. МСҮТ - Элсэлт	тоо	516	560	44	108.5
Нийт сурагчид	тоо	693	799	106	115.3
Үндсэн багш	тоо	37	45	8	121.6
Хамрагдсан ААН	тоо	2	2	0	100.0
3. АШУҮИС - Элсэлт	тоо	140	90	-50	64.3
-Анагаах, суурь сургалт /бакалавр/	тоо		23	23	
-Сувилагч /диплом/	тоо		38	38	
-Эх барихуй /бакалавр/	тоо				
-Бусад	тоо	140	29	-111	20.7
Нийт оюутан	тоо	566	470	-96	83.0
Үндсэн багш	тоо	56	51	-5	91.1
4. СӨБ - Элсэлт	тоо	1532	2142	610	139.8
Хамрагдаж байгаа хүүхэд	тоо	5321	5520	199	103.7
Үндсэн багш	тоо	170	187	17	110.0

ГУРАВ. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ

3.1 БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, боловсролын түвшингээр, жил бүрийн 09 сард

Боловсролын түвшингээр	2016 IX	2017 IX	2018 IX	2019 IX	2019 IX 2016 IX	2019 IX 2018 IX
	хүний тоо				хувь	
ДҮН	996	1 555	965	470	47.2	48.7
Үүнээс: Эмэгтэй	519	785	468	226	43.5	48.3
Магистр, доктор	7	9	2	1	14.3	50.0
Дээд боловсролтой	263	361	161	56	21.3	34.8
Тусгай дунд	107	122	33	10	9.3	30.3
Техник мэргэжлийн	113	144	64	12	10.6	18.8
Бүрэн дунд	362	758	624	349	96.4	55.9
Бүрэн бус дунд	115	123	49	28	24.3	57.1
Бага	21	19	8	2	9.5	3.5 ²
Боловсролгүй	8	19	24	12	150.0	50.0

3.2 АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, жил бүрийн 09 сард

	Ажилгүй иргэдийн тоо		Ажилд орсон хүний тоо		Шинээр бүртгүүлсэн хүний тоо	
	2018 IX	2019 IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
ДҮН	965	470	443	368	2201	130
Айраг	19	11	31	2	137	1
Алтанширээ	36	2	10	13	93	0
Даланжаргалан	71	26	37	34	135	0
Дэлгэрэх	16	8	4	5	22	0
Иххэт	29	9	29	5	278	0
Мандах	17	7	71	6	105	0
Өргөн	24	11	26	72	107	0
Сайхандулаан	11	5	5	10	677	3
Улаанбадрах	17	10	46	17	39	2
Хатанбулаг	19	9	18	16	94	0
Хөвсгөл	7	7	16	6	62	4
Эрдэнэ	30	33	9	20	30	1
Сайншанд	526	239	98	92	304	117
Замын - Үүд	143	93	43	70	118	2

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

3.3 АЖЛЫН БАЙРНЫ ЗАХИАЛГА, эдийн засгийн салбарын ангилал, 2019 оны 09 сарын эцэст

Салбарын ангилал	2018 I-IX	2019 I-IX
	Тоо	
Бүгд	539	397
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй,загас барилт	10	24
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	194	130
Боловсруулах үйлдвэрлэл	7	1
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	6	4
Усны хангамж, бохир ус зайлуулах систем, хог хаягдлын	9	12
Барилга	61	43
Бөөний ба жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар	1	
Тээвэр агуулахын үйл ажиллагаа	17	4
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	1	2
Мэдээлэл, холбоо		
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	15	6
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа		
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа		
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	3	
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, үйл ажиллагаа, албан	57	36
Боловсрол	33	40
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	30	7
Урлаг, үзвэр,тоглоом наадам	11	1
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	83	87
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа,өрхийн		
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл	1	

3.4 АЖЛЫН БАЙРНЫ ЗАХИАЛГА, ажил, мэргэжлийн ангилал, 2019 оны 09 сарын эцэст

Үзүүлэлт	2018 I-IX	2019 I-IX
	Тоо	
Бүгд	539	397
Менежер	11	8
Мэргэжилтэн	117	55
Техникч болон туслах дэд/ мэргэжилтэн	62	58
Контор, үйлчилгээний ажилтан	19	25
Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	55	22
ХАА, ой загас агнуурын ажилтан	3	15
Үйлдвэрлэл, барилга,гар урлал,холбогдох ажил үйлчилгээний ажилтан	32	30
Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	78	42
Энгийн ажил мэргэжил	150	135
Зэвсэгт хүчний ажил мэргэжил	12	7

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

3.5 АЖИЛД ЗУУЧИЛСАН ИРГЭД, ажил, мэргэжлийн ангиллаар жил бүрийн 09 сард

Үзүүлэлт	2018 I-IX		2019 I-IX	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
	Тоо		Тоо	
Бүгд	443	195	368	159
Менежер	10	7	6	4
Мэргэжилтэн	74	52	54	41
Техникч болон туслах дэд/мэргэжилтэн	45	25	54	25
Контор, үйлчилгээний ажилтан	22	15	23	21
Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	51	39	18	15
ХАА, ой загас агнуурын ажилтан	1		15	5
Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил	27	6	29	4
Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	62	11	40	1
Энгийн ажил мэргэжил	140	36	123	38
Зэвсэгт хүчний ажил мэргэжил	11	4	6	5

3.6 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙРАНД ОРСОН ИРГЭН, эдийн засгийн салбарын ангиллаар 2019 оны 09 сард

Салбарын ангилал	Бүгд	Эмэгтэй	Бүгдээс: Ажлын байрны шинж, чанараар	
			Байнга	Улирал
	Тоо			
Бүгд	131	27	51	80
ХАА, ан агнуур, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	41	1	6	35
Уул уурхай олборлолт	1		1	
Боловсруулах үйлдвэрлэл	1	1	1	
Цахилгаан, хий уур агааржуулалтын хангамж				
Усан хангамж, бохир ус, хог хаягдлын менежмент				
Барилга	30		2	28
Бөөний ба жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засварлах үйлчилгээ	4	1	3	1
Тээвэр агуулахын үйл ажиллагаа	3	2	3	
Байр сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	12	1	1	11
Мэдээлэл холбоо				
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	1	1	1	
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа				
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл	25	15	24	1
Захиргааны болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа				
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	6	1	3	3
Боловсрол	7	4	6	1
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа				
Урлаг үзвэр тоглоом наадам				
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа				
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн аж ахуй				
Олон улсын байгууллагын үйл ажиллагаа				

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

ДӨРӨВ. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

4.1 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, төрлөөр, жил бүрийн 09 сард

Үзүүлэлт	2018 I-IX	2019 I-IX	2019 I-IX 2018 I-IX
	сая төгрөг		хувь
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого	23 799.1	30 579.7	128.5
Тэтгэврийн даатгалын сан	14974.4	19 315.7	129.0
Тэтгэмжийн даатгалын сан	1697.8	2 189.0	128.9
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	3956.5	4 992.2	126.2
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	2482.2	3 197.7	128.8
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	688.2	885.1	128.6
Нийгмийн даатгалын сангийн зарлага	33 303.7	37 807.1	113.5
Тэтгэврийн даатгалын сан	24203.9	27 992.6	115.7
Тэтгэмжийн даатгалын сан	1873.7	2 268.1	121.0
Эрүүл мэндийн даатгалын сан	4 809.7	4 482.1	93.2
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сан	1813.4	2 240.2	123.5
Ажилгүйдлийн даатгалын сан	603.0	824.1	136.7

4.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛД ДААТГУУЛАГЧИД, ОЛГОСОН ТЭТГЭВРИЙН ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, жил бүрийн 09 сард

Үзүүлэлт	2018 I-IX	2019 I-IX	2019 I-IX 2018 I-IX
	хүн		хувь
1. Нийгмийн даатгалд даатгуулагчид	20 845.0	21 575.0	103.5
Албан журмаар даатгуулагчид	17 009.0	17 661.0	103.8
Аж ахуй нэгж, байгууллага	8 740.0	9 179.0	105.0
Төсөвт байгууллага	8 269.0	8 482.0	102.6
Сайн дураар даатгуулагчид	3 836.0	3 914.0	102.0
2. Тэтгэвэр авагчдын тоо	8 187.0	8 689.0	106.1
Өндөр насны тэтгэвэр	6233	6 226.0	99.9
Хөгжлийн бэршээлтэй иргэдийн	1308	1 307.0	99.9
20 Тэжээгчээ алдсаны	504	504.0	100.0
Цэргийн тэтгэвэр	460	456.0	99.1
ҮОМШӨ*-ний	158	196.0	124.1
	сая төгрөг		
3. Олгосон тэтгэвэр	24 818.2	28 533.9	115.0
Өндөр насны тэтгэвэр	18017.4	20 671.9	114.7
Хөгжлийн бэршээлтэй иргэдийн	2807.1	3 299.0	117.5
Тэжээгчээ алдсаны	1232.1	1 340.0	108.8
Цэргийн тэтгэвэр	2110.2	2 577.1	122.1
ҮОМШӨ*-ний	651.4	645.9	99.2

Тайлбар: *-Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин
Эх үүсвэр: Нийгмийн даатгалын хэлтэс

4.3 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, сумаар

Сумын нэр	2018 I-IX	2019 I-IX	2019 I-IX 2018 I-IX
	сая төгрөг		хувь
ДҮН	23799.1	30579.7	128.5
Айраг	415.5	535.4	128.9
Алтанширээ	143.2	189.9	132.6
Даланжаргалан	1104.2	1319.3	119.5
Дэлгэрэх	172.6	219.4	127.1
Иххэт	220.4	396.1	179.7
Мандах	285.4	248.8	87.2
Өргөн	618.8	1102.9	178.2
Сайхандулаан	181.6	254.6	140.2
Улаанбадрах	178.1	238.2	133.7
Хатанбулаг	415	529.1	127.5
Хөвсгөл	182.9	230.8	126.2
Эрдэнэ	327.6	443.5	135.4
Сайншанд	13438.2	17289.6	128.7
Зүүнбаян баг	719.9	751.5	104.4
Замын-Үүд	5395.7	6830.6	126.6

4.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ЗАРЛАГА, сумаар

Сумын нэр	2018 I-IX	2019 I-IX	2019 I-IX 2018 I-IX
	сая төгрөг		хувь
ДҮН	33303.7	37807.1	113.5
Айраг	1661.7	1859.8	111.9
Алтанширээ	643.1	706.9	109.9
Даланжаргалан	1365	1674.8	122.7
Дэлгэрэх	673	778.8	115.7
Иххэт	1203.2	1351.3	112.3
Мандах	747.7	793.5	106.1
Өргөн	1214.7	1462.4	120.4
Сайхандулаан	475.8	545.9	114.7
Улаанбадрах	724.5	842.3	116.3
Хатанбулаг	1273.9	1464.4	115.0
Хөвсгөл	625	686.9	109.9
Эрдэнэ	1100.3	1273	115.7
Сайншанд	14238.5	15802.3	111.0
Зүүнбаян баг	1280.5	1380.9	107.8
Замын-Үүд	6076.8	7183.9	118.2

4.5 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНД ХАМРАГДСАН ХҮНИЙ ТОО, ОЛГОСОН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖИЙН ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, жил бүрийн 09 сарын эцэст

Үзүүлэлт	Хамрагдсан хүний тоо		2019 I-IX	Олгосон тэтгэвэр тэтгэмж		2019 I-IX
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX
	тоо		хувь	сая төгрөг		хувь
НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ЗАРЦУУЛАЛТ	22998	24218	105.3	6070.0	6327.8	104.2
1. Халамжийн тэтгэвэр	1362	1394	102.3	1703.3	1920.8	112.8
Ахмад настны тэтгэвэр	60	82	136.7	75.1	105.4	140.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тэтгэвэр	1302	1312	100.8	1628.2	1815.4	111.5
2 Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1069	1063	99.4	568.9	625.5	109.9
Эмнэлгийн хяналтад байдаг, байнгын асаргаа шаардлагатай, ахмад настан болон хөгжлийн бэрхшээлтэй хүнийг асарч байгаагийн улмаас хөдөлмөр эрхлэдэггүй хөдөлмөрийн насны иргэнд олгосон тэтгэмж	1006	1003	99.7	532.2	588.2	20.5
Бүтэн өнчин хүүхдийг үрчлэн авсан болон асран хамгаалж харгазан дэмжиж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	51	51	100.0	30.2	31.8	105.3
Гэр бүлийн тухай хуулийн 25.5-д заасан болон хүчирхийллийн улмаас хамгаалалт шаардлагатай болсон хүүхдийг мөн хуулийн 74 дүгээр зүйлд заасны дагуу гэр бүлдээ авч асрамжилж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	6	7	116.7	4.3	4.2	97.7
Ахмад настаныг гэртээ асрамжилж байгаа иргэн	5	2	40.0	1.6	1.3	81.3
Байнгын асаргаа шаардлагатай хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэн	1			0.6	0.0	0.0
3. Онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмжийн дүн	996	963	96.7	466.1	452.0	97.0
16 хүртэлх насны байнгын асаргаа шаардлагатай хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж	234	227	97.0	287.9	294.3	102.2
Байнгын асаргаа шаардлагатай 16-с дээш насны иргэн	711	685	96.3	112.2	88.9	79.2
Гурав ба түүнээс дээш тооны бага насны /14 хүртэлх насны/ хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/	4	0		0.4	0.0	
2 ихэр хүүхэд төрүүлж эсэн мэнд өсгөж байгаа өрх, иргэнд олгох тэтгэмж	10	7	70.0	20.0	14.0	70.0

Хүснэгт 4.5-ийн үргэлжлэл

Үзүүлэлт	Хамрагдсан хүний тоо		2019 I-VI 2018 I-VI	Олгосон тэтгэвэр тэтгэмж		2019 I-VI 2018 I-VI
	2018 I-VI	2019 I-VI		2018 I-VI	2019 I-VI	
	тоо		хувь	мянган төгрөг		хувь
18 нас хүрээгүй байхдаа бүтэн өнчин болсон 18-24 насны иргэн	11	6	54.5	13.2	9.2	69.7
Гэнэтийн аюул, ослын улмаас орон гэргүй болсон өрх	14	34	242.9	18.0	40.8	226.7
Хорих ангиас суллагдсан өөрийн гэр оронгүй иргэн	12	1	8.3	14.4	1.2	8.3
Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай, 4 ба түүнээс дээш 18 хүртэлх насны хүүхэдтэй, гэр оронгүй, өрх толгойлсон иргэн	0	3		0.0	3.6	
4. Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээний зардал	0	0		0	0	
5. Нийгмийн халамжийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай НХТХууль 3.1.2, 18.2-т заасан өрх, иргэнийг нийгэмшүүлэх, хамт олны бүлэг бүрдүүлэх, орлогын эх үүсвэртэй болгох төсөл хэрэгжүүлэх, амьдрах ухаанд сургах зардал	8386	9284	110.7	823.1	813.6	98.8
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлтийн зарцуулалт	3847	3860	100.3	265.2	227.7	85.9
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний тусламж, хөнгөлөлт	286	197	68.9	74.1	77.2	104.2
Амьжиргааг дэмжих зөвлөлийн гишүүн, сум, хорооны нийгмийн ажилтанд олгох урамшил	0	0	0.0	5.1	0.7	13.7
Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээний зарцуулалт	2896	3822	132.0	289.1	329.0	113.8
Банкны шимтгэл				3.0	3.3	110.0
Жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхийн тэтгэмжийн зарцуулалт	1357	1405	103.5	186.6	175.7	94.2
6. Бусад халамжийн дүн	11185	11514	102.9	2508.6	2515.9	100.3
Алдарт эхийн одонгийн тусламж	4865	4978	102.3	650.8	659.6	101.4
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	18	20	111.1	26.9	26.8	99.6
Цалинтай ээж хөтөлбөр	3769	3765	99.9	1342.4	1262.9	94.1
Насны хишгийн зардал	2378	2550	107.2	377.4	407.1	107.9
Өрх толгойлсон эх/эцэг хөтөлбөрийн зардал	155	201		111.1	159.5	143.6

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

ТАВ. ГЭМТ ХЭРЭГ

5.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО, төрлөөр, жил бүрийн 09 сард

Хэргийн төрөл	2018 I-IX	2019 I-IX	зөрүү	Хэргийн бүтэц	
				2018 I-IX	2019 I-IX
	тоо	хувь			
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг - ДҮН	396	439	43	100.0	100.0
Хүн амины гэмт хэрэг	5	20	15	1.3	4.6
Хүний бэлгийн эрх чөлөө, халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	14	16	2	3.5	3.6
Хүний эрүүл мэндэд хохирол учруулсан гэмт хэрэг	101	135	34	25.5	30.8
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	172	162	-10	43.4	36.9
Хулгайлах	83	71	-12	21.0	16.2
Залилах	26	30	4	6.6	6.8
Гээгдэл эд зүйл ашиглах	11	9	-2	2.8	2.1
Хөрөнгө завших	12	19	7	3.0	4.3
Бусдын эд хөрөнгө устгах, гэмтээх, үрэгдүүлэх	1		-1	0.3	0.0
үүнээс:					
Эд хөрөнгө устгах, гэмтээх	6	11	5	1.5	2.5
Дээрэмдэх	6	3	-3	1.5	0.7
Бусдын эд хөрөнгийг авахаар	1		-1	0.3	
Автотээврийн хэрэгслийг зөвшөөрөлгүйгээр авч явах		2			
Мал хулгайлах	26	17	-9	6.6	3.9
Улсын хилээр хууль бусаар эд зүйлс нэвтрүүлсэн	20	30	10	5.1	6.8
Авилгын гэмт хэрэг		4			0.9
Олон нийтийн аюулгүй байдал, ашиг сонирхлын эсрэг гэмт хэрэг	8	4	-4	2.0	0.9
Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны эсрэг	2		-2	0.5	0.0
Нийтийн албаны ашиг сонирхлын эсрэг	13	5	-8	3.3	1.1
Хүрээлэн байгаа орчны эсрэг гэмт хэрэг	5	13	8	1.3	3.0
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг	40	34	-6	10.1	7.7
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	16	2	-14	4.0	0.5
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг		2	2		0.5
Цахим мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг		3	3		0.7
Эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг		1	1		0.2
Бусад гэмт хэрэг		8	8	0.0	1.8
согтуугаар үйлдсэн	58	141	83	14.6	32.1
Гэмт гудамж, талбай	56	57	1	14.1	13.0
хэргийн гэр орон сууцанд	105	111	6	26.5	25.3
тоо бүлэглэн үйлдсэн	14	14	0	3.5	3.2
хүүхэд оролцсон	4	11	7	1.0	2.5
эмэгтэй хүн оролцсон	49	39	-10	12.4	8.9
Гэмт 06.00 -14.00	118	129	11	29.8	29.4
хэрэг 14.00-19.00	87	117	30	22.0	26.7
үйлдсэн 19.00 - 22.00	58	57	-1	14.6	13.0
цаг 22.00 - 06.00	133	136	3	33.6	31.0
Гэмт хэргийн нас барсан хүний тоо	16	27	11		
улмаас гэмтэж бэртсэн хүний тоо	94	164	70		

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

5.2 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО , сумаар

	2018 I-IX	2019 I-IX	Үүнээс: хэргийн төрлөөр						Бусад
			Хүний амь	ХЭМХ учруулсан гэмт хэрэг	Хүчин	ХАБТХ АЖЗ*	Өмчийн хулгайн хэрэг		
							ИӨХ	Малын	
ДҮН	396	439	20	135	16	34	71	17	146
Айраг	20	13	2		1	4	3	2	1
Алтанширээ	9	6		2		3	1		
Даланжаргалан	18	30	1	6	1	5	7	1	9
Дэлгэрэх	5	5		3			1	1	
Иххэт	8	17		3	2		1	6	5
Мандах	5	1		1					
Өргөн	7	3				1	1	1	
Сайхандулаан	9	8		3		1	3		1
Хатанбулаг	15	16	2	8	1		2		3
Улаанбадрах	11	5	1	1				3	
Хөвсгөл	7	6		3	2				1
Эрдэнэ	6	10		5	1	2	1		1
Сайншанд	137	148	8	63	4	11	26	3	33
Замын - Үүд	139	171	6	37	4	7	25		92

Тайлбар: *-Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

ЗУРГАА. ТӨСӨВ, САНХҮҮ

6.1. ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, эхний 09 сарын эцэст

	2018 I-IX	2019 I-IX			2019 I-IX 2018 I-IX
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт	
	сая төгрөг	хувь			
Нийт орлого	20061.5	54323.6	55116.8	101.5	2.7 ²
1. Татварын орлого	15228.9	21854.7	20022.7	91.6	131.5
1.1 Орлогын албан татвар	11610.4	10819.1	12009.4	111.0	103.4
1.2 Өмчийн татвар	1158.1	1044.7	1193.8	114.3	103.1
1.3 Бусад татвар төлбөр					
хураамж	2460.4	9990.9	6819.5	68.3	2.7 ²
2. Татварын бус орлого	4832.6	5421.3	8219.9	151.6	170.1
3. Улсын төсөв, орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлсэн орлого		27047.6	26874.2	99.4	

Тайлбар: 2018 оны орон нутгийн төсвийн орлогод улсын төсөв, орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлсэн орлогын дүн тусгагдаагүй.

6.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, эхний 09 сарын эцэст

	2018 I-IX	2019 I-IX			2019 I-IX 2018 I-IX
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	хувь	
	сая төгрөг	хувь			
Нийт зарлага	38996.5	54234.2	46586.0	85.9	119.5
1. Урсгал зардал	31787.0	41471.1	35178.7	84.8	110.7
1.1. Бараа үйлчилгээний зардал	2666.9	40266.9	33782.2	83.9	1266.7
1.1.1 Цалин хөлс ба нэмэгдэл урамшил	16321.4	23554.8	20945.8	88.9	128.3
1.1.2 Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	2010.1	2951.5	2636.4	89.3	131.2
1.1.3. Байр ашиглалттай холбоотой зардал	2580.7	4026.6	3217.7	79.9	124.7
1.1.4. Хангамжийн бараа материал	667.0	1072.9	896.4	83.5	134.4
1.1.5. Нормативт зардал	959.8	1408.1	1092.3	77.6	113.8
1.1.6. Эд хогшил, урсгал засварын зардал	719.1	598.8	394.6	65.9	54.9
1.1.7. Томилолт зочны зардал	94.0	272.6	176.3	64.7	187.6
1.1.7. Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр	2112.9	4193.4	2910.6	69.4	137.8
1.1.8. Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1001.5	2188.2	1512.1	69.1	151.0
1.2. Татаас ба урсгал шилжүүлэг	5320.1	1204.2	1396.5	116.0	26.2
2.2 Хөрөнгийн зардал	7209.5	12763.1	11407.3	89.4	158.2

Эх үүсвэр: Аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

6.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА сумаар, 2019 оны 09 сарын эцэст

Үзүүлэлт	Орон нутгийн төсвийн орлого			Орон нутгийн төсвийн зарлага		
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт
	сая төгрөг		хувь	сая төгрөг		хувь
Дүн	54323.6	55116.8	101.5	54234.2	46586.0	85.9
Айраг	1570.2	1568.7	99.9	2070.4	1701.3	82.2
Алтанширээ	952.5	923.4	96.9	1091.2	944.2	86.5
Даланжаргалан	1370.9	1470.5	107.3	1770.6	1423.4	80.4
Дэлгэрэх	1047.6	1031.2	98.4	1228.5	1027.3	83.6
Иххэт	1222.8	1127.8	92.2	1555.1	1241.4	79.8
Мандах	1117.8	1084.6	97.0	1315.3	1088.4	82.7
Өргөн	1144.0	1125.4	98.4	1352.6	1073.3	79.4
Сайхандулаан	1086.6	1030.6	94.8	1266.1	941.1	74.3
Улаанбадрах	1070.2	1043.2	97.5	1389.4	1007.8	72.5
Хатанбулаг	1415.8	1568.3	110.8	1660.2	1502.0	90.5
Хөвсгөл	1108.2	1076.6	97.1	1257	1020.6	81.2
Эрдэнэ	1249.4	1158.1	92.7	1471.4	1141.5	77.6
Сайншанд	10591.2	10676.1	100.8	12228.8	10313.3	84.3
Замын-Үүд	10525.9	9520.1	90.4	8580.8	7366.9	85.9
Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс	18850.5	20712.2	109.9	15996.8	14793.5	92.5

Эх үүсвэр: Аймгийн ЗДТГ-ын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

6.4 УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, 2019 оны 09 сарын эцэст

	2018 I-IX	2019 I-IX			2019 I-IX 2018 I-IX
		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Биелэлт	
	сая төгрөг			хувь	
Татварын орлого-БҮГД	3806.1	3401.5	6025.4	177.1	158.3
1. ААНБ-ын орлогын албан татвар	499.4	560.0	908.5	162.2	181.9
2. Дотоодын бараа үйлчилгээний татвар	1376.9	1430.0	2169.4	151.7	157.6
3. Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	1286.7	1123.0	1712.3	152.5	133.1
4. Агаарын бохирдлын төлбөр	575.1	288.5	1064	3.6 ²	3.3 ²
5. Өсөн нэмэгдэх ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	68.0	0.0	171.2	-	

Тайлбар :- ² Дахин их

Эх үүсвэр: Татварын хэлтэс

ДОЛОО. МӨНГӨ, ЗЭЭЛ

7.1 МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ, ЗЭЭЛ, 2019 оны 9 сард

	Хэмжих нэгж	2018 I-IX	2019 I-IX	2019 2018	
		тоо		хувь	
1. Кассын орлого	Монгол банкнаас авсан	сая төгрөг	24713.4	22698.6	91.8
	Цэвэр орлого	сая төгрөг	1057375.7	996945.5	94.3
2. Кассын зарлага	Монгол банкинд өгсөн	сая төгрөг	28076.5	25978.1	92.5
	Цэвэр зарлага	сая төгрөг	1000268.7	992059.1	99.2
Харилцахын үлдэгдэл		сая төгрөг	24413.6	33106.1	135.6
Нийт харилцахын тоо		мянган хүн	158.2	147.7	93.4
3. Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл		сая төгрөг	93933.1	113950.3	121.3
4. Нийт хадгаламж эзэмшигчийн тоо		мянган хүн	69.4	72.0	103.7
6. Зээлийн өрийн үлдэгдэл		сая төгрөг	252552.2	286459.8	113.4
- Хугацаа хэтэрсэн зээлийн үлдэгдэл		сая төгрөг	3946.1	5254.2	133.1
- Чанаргүй зээлийн үлдэгдэл		сая төгрөг	7365.1	7309.8	99.2
7. Зээлдэгчийн тоо		мянган хүн	32.0	34.7	108.4

Тайлбар :- ² Дахин их

7.2 Хадгаламж, зээл, сумаар 209 оны 09-р сард

Сум, тооцооны төв	Хадгаламж эзэмшигчийн тоо	Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл. сая төг	Зээлдэгчийн тоо	Зээлийн өрийн үлдэгдэл. сая төг	Чанаргүй зээлийн үлдэгдэл. сая төг
Дүн	71974	113950.1	34716	286459.7	7309.8
Сумдууд	29736	46996.5	8156	63587.0	2183.3
Замын үүд	23685	44016.6	10568	107898.7	3746.2
Сайншанд	18553	22937.0	15992	114974.0	1380.3

Эх үүсвэр: Монгол банкны мэдээлэл

НАЙМ. ҮНЭ

8.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС / нэр төрлөөр/

Нэр төрлөөр	ЖИН	2019-IX 2018-IX	2019-IX 2019-VIII
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	хувь	106.5	100.2
01. ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	0.361	112.8	100.0
01.1 ХҮНСНИЙ БАРАА	0.338	113.3	100.0
01.2 СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	0.023	107.9	100.0
02. СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	0.026	104.5	100.4
02.1 СОГТУУРУУЛАХ УНДАА	0.011	103.1	100.1
02.2 ТАМХИ	0.015	105.2	100.5
03. ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	0.181	106.5	100.4
03.1 ХУВЦАС, БӨС БАРАА	0.130	104.8	100.2
03.2 ГУТАЛ	0.050	110.6	101.0
04. ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	0.096	101.3	100.6
04.1 ОРОН СУУЦНЫ БОДИТ ТҮРЭЭС	0.008	100.0	100.0
04.2 ОРОН СУУЦНЫ ТЕХНИКИЙН БОЛОН ЗАСВАРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.024	107.3	100.0
04.3 УСАН ХАНГАМЖ БОЛОН ОРОН СУУЦНЫ БУСАД ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.014	100.0	100.0
04.4 ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	0.051	98.1	101.2
05. ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	0.062	103.7	100.4
05.1 ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ХЭРЭГСЭЛ, ХИВС БОЛОН ШАЛНЫ БУСАД ДЭВСГЭР	0.015	106.2	100.9
05.2 ГЭР АХУЙН ОЁМОЛ, НЭХМЭЛ ЭДЛЭЛ	0.006	106.0	100.0
05.3 ГЭР АХУЙН ЦАХИЛГААН БАРАА	0.021	101.4	100.0
05.4 ГЭР АХУЙН ШИЛЭН ЭДЛЭЛ, САВ СУУЛГА	0.005	103.3	102.2
05.5 ГЭР АХУЙ, ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ЗОРИУЛАЛТТАЙ ХӨДӨЛМӨРИЙН БАГАЖ ХЭРЭГСЭЛ	0.001	112.3	100.0
05.6 ГЭР АХУЙН ЦЭВЭРЛЭГЭЭНИЙ БОЛОН БУСАД ЖИЖИГ БАРАА, ГЭРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.014	101.1	101.4
06. ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.017	103.1	99.8
06.1 ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	0.016	103.4	99.8
06.2 АМБУЛТОРЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.000	100.0	100.0
06.3 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ҮЗҮҮЛСЭН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.001	100.0	100.0
07. ТЭЭВЭР	0.140	101.8	99.9
07.1 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХУДАЛДАН АВАЛТ	0.094	100.0	100.0
07.2 ХУВИЙН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ЗАСВАР, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.035	104.1	99.9
07.3 ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.012	100.0	100.0
08. ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.049	100.0	100.0
09. АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.021	103.4	100.0
09.1 ДУУ, ДҮРС, ГЭРЭЛ ЗУРАГ, МЭДЭЭЛЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ ТОНОГ ТӨХӨӨРӨМЖ	0.015	100.0	100.0
09.2 ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.005	100.0	100.0
09.3 НОМ, СОНИН, БИЧГИЙН ХЭРЭГСЭЛ	0.002	100.0	100.0
10. БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.002	109.9	100.0
11. ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.005	109.2	100.0
11.1 НИЙТИЙН ХООЛНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.005	108.6	100.0
11.2 ЗОЧИД БУУДАЛ ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.003	110.1	100.0
12. БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.039	106.1	100.5
12.1 ХУВЬ ХҮНД ХАНДСАН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.035	108.3	100.8
12.2 ХУВЬ ХҮНИЙ ЭД ЗҮЙЛ, ХЭРЭГЛЭЛ	0.002	101.4	100.0
12.4 ДААТГАЛ	0.002	100.0	100.0
12.3 САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	0.002	100.0	100.0

8.2.ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНЭ ТАРИФ, жил бүрийн 9 сарын эцэст

		/Сайншанд сумын ажиглалтаар/					
Хүнсний бараа, төгрөгөөр	Хэмжих нэгж	2015.IX	2016.IX	2017.IX	2018.IX	2019.IX	2019.IX 2018.IX
1. Гурил дээд зэрэг	кг	1217	1275	1300	1350	1433	106.1
1-р зэрэг	кг	1050	1100	1100	1100	1133	103.0
2. Талх	ш	700	800	883.33	950	1433	150.8
3.Цагаан будаа	кг	2100	2100	2100	2233	2267	101.5
4. Шар будаа	кг	1633	1600	1600	2100	3167	150.8
5. Хонины мах	кг	5500	5000	5333	6100	7833	128.4
6. Үхрийн мах /цул /	кг	7500	6500	8333	9000	12000	133.3
7. Хиам	кг	6600	6500	6600	6600	8100	122.7
8. Шингэн сүү	л	2000	1900	1500	1800	1750	97.2
9. Тараг	л	2000	2000	1900	2000	2000	100.0
10. Элсэн чихэр	кг	1500	2100	2067	2000	2000	100.0
11. Хатуу чихэр /барбарис/	кг	4833	5000	5500	5500	5500	100.0
12.Мишка зөөлөн чихэр	кг	10000	10000	9833	9750	9750	100.0
13. Ногоон цай	2 кг	5500	6000	1500	*	*	0.0
14. Төмс	кг	1067	500	867	833	1167	140.1
15. Байцаа	кг	1400	700	1433	867	1600	184.5
16. Сонгино	кг	1400	1533	1500	1400	1600	114.3
17. Шилтэй өргөст хэмх	ш	1900	1900	2000	2133	2267	106.3
18. Давс монгол	кг	500	533	700	717	750	104.6
19. Ургамлын тос	л	3150	3150	3133	3100	3167	102.2
20. Архи	0.5 л	7567	7833	7783	8767	8867	101.1

Тайлбар: * - үнийн сагс шинэчлэгдсэн

2. Орон сууц , цахилгаан

	Хэмжих нэгж	2015.IX	2016.IX	2017.IX	2018.IX	2019.IX	2019.IX 2018.IX
1. Халаалт. (НӨТ-тэй)	м2	494.6	385	385	385	385	100.0
2. Цэвэр ус (нөттэй)	тн	880	880	880	1320	1320	100.0
3. Цахилгаан	квт	112.6	112.6	118.2	118.2	123.0	104.1

3. Тээвэр холбооны үйлчилгээ

	Хэмжих нэгж	2015.IX	2016.IX	2017.IX	2018.IX	2019.IX	2019.IX 2018.IX
1. ТЗ-ын билет зөөлөн	1 хүний	28700	28700	28700	30600	30600	100.0
2. Телевизорын хураамж	сарын	850	850	850	850	850	100.0
4. Автобензин А-80	л	1528	1463	1557	1797	1810	100.7

8.3 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ДУНДАЖ ҮНЭ, хөрш зэргэлдээ аймгуудаар

/ 9 сарын 21-ний байдлаар /

№	НЭР ТӨРӨЛ	Хэмжих нэгж	Дорно говь	Өмнө говь	Дунд говь	Говь сүмбэр
			төгрөгөөр			
1.1 ТАЛХ, ГУРИЛ, БУДАА						
1	Гурил, дээд зэрэг	кг	1433	1567	1600	1650
2	Гурил, 1-рээрэг	кг	1133	1360	1200	1100
3	Гурил, 2-р зэрэг	кг	900	1200	1017	900
4	Гоймон, 320 гр, "Алтан тариа" ХК, туузан	ш	817	1750	833	917
5	Талх, орон нутгийн үйлдвэрийн, /том/	ш	1433	1217	1167	1100
6	Гурилан боов	кг	2067	2400	2733	2867
7	Жигнэмэг, Юбиллейние	ш		1217	1233	1267
8	Цагаан будаа, задгай	кг	2267	2267	2367	2375
9	Шар будаа, задгай	кг	3167	2140	3100	3000
10	Элсэн чихэр	кг	2000	2100	1967	1700
1.2 МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН						
11	Хонины мах	кг	7833	7750	7500	7500
12	Үхрийн мах, /цул/	кг	12000	7250	-	11000
13	Адууны мах	кг	8167	7750	8000	8000
14	Ямааны мах	кг	7000	7250	7500	6500
15	Дотор мах, цувдай, цусгүй	кг	2667	2750	2000	3000
16	Хиам, чанасан	кг	8100	10500	10033	9800
1.3 ХАТААСАН, УТСАН ДАВСАЛСАН ЗАГАС, ЗАГСАЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН						
17	Далайн байцаа, 10 ширхэгтэй	ш	2767	2847	2983	2600
1.4 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН						
18	Сүү, үнээний, задгай	л	1750	3000	2500	1600
19	Сүү, "Цэвэр сүү", савласан	л	2867	2890	3000	2950
20	Өтгөрүүлсэн сүү, "Сгуценка", 370 гр, ОХУ	ш	1867	1923	2367	2300
21	Тараг, задгай	л	2500	3500	3000	2500
22	Хорхой ааруул, задгай, чихэртэй	кг	16000	15000	22000	15000
23	Шар тос, цэвэр	кг	18000	18000	20000	20000
1.5 ЖИМС, ХҮНСНИЙ НОГОО						
24	Мандарин	кг	5333	6500	9667	10833
25	Алим, шар	кг	6167	4433	4833	4833
26	Усан үзэм, хүрэн	кг	7000	19900	7433	8317
27	Үзэм, бор	кг	7000	6700	6767	6850
28	Хатаасан жимс, 100 гр, БНХАУ	г	1133	1050	1100	1150
29	Байцаа	кг	1767	1500	1925	1550
30	Улаан лооль, бөөрөнхий	кг	6000	4333	6500	5833
31	Амтат чинжүү	кг	5667	4667	5267	5667
32	Лууван	кг	1400	1367	1300	1500
33	Манжин	кг	1500	1367	1500	1100
34	Сонгино, кг, БНХАУ	кг	1500	1467	1300	1650
35	Сармис, 1 булцуу	1булцуу	500	367	500	500
36	Төмс, дотоод	кг	1167	1233	1300	1200

Хүснэгт 7.3-ийн үргэлжлэл

1.6 ЯНЖУУР, ТАМХИ, ШАР АЙРАГ, ЖИМСНИЙ ДАРС						
37	Янжуур тамхи, "West", саарал өнгийн	ш	2800	2966.67	3067	2950
38	Янжуур тамхи, "Улааншонхор", хайрцаг	ш	1883	2066.67	2167	2150
39	Шар айраг, "Боргио", шилтэй, 0.5 л,	ш	1650	1800	1700	1650
1.7 ХӨВӨН БЭС БАРАА						
40	Дээлийн даавуу, 140 см өргөнтэй, цулгуй	м	11600	8000	16333	9250
41	Эрээн даавуу, 160 см энтэй	м	5500	4000	7500	6500
42	Торго, задгай цэцгэн хээтэй, 80 см өргөнтэй	м	10333	8000	19000	11000
43	Ширмэл дотрын материал, 160 см энтэй	м	5000	4500	5167	6500
1.8 ЭМ ТАРИА						
44	Парацетамол, 10ш, Моносфарм	10 ш	517	500	500	400
45	Ампциллин, 500 мг, 10ш	10 ш	1717	1700	1600	1800
46	Витамин "С", үрлэн, савласан, 50ш	ш	370	383	400	350
47	Хлорфенамен, Монос	10 ш	1287	1267	1250	1300
48	Пенициллин, тариагаар	1 сая	367	2500	-	-
49	Хөвөн, 50гр, боодолтой, дотоод	ш	1550	1567	1250	1450
1.9 ОРОН СУУЦНЫ УРСГАЛ ЗАСВАРЫН БАРАА, МАТЕРИАЛ						
50	Цагаан тосон будаг, байшинтай, БНХАУ	л	4500	4500	4867	5000
51	Цемент, БНХАУ	50 кг	9500	12000	11333	10667
52	Вакуум цонхны 2 давхар шилтэй, хуванцар хүрээтэй	1м2	80000	88750	102500	110000
53	Хадаас, 70 мм	100 гр	467	400	417	370
54	Монгол гэрийн модон хаалга, хээгүй	ш	195000	200000		
55	Гэрийн гадуур бүрээс, цагаан ямбуу, 5 ханатай гэрийн	ш	92500	70000	63333	95000
1.10 ОРОН СУУЦТАЙ ХОЛБОГДОХ ЗАРДАЛ						
56	Халаалт	1м2	385	334	500	400
1.11 СУУЦНЫ ЦАХИЛГААН ХАНГАМЖТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДАЛУУД						
57	Орон сууцны цахилгаан	1квт	103.0	120.0	110.0	130.0
58	Гэр хорооллын цахилгаан	1квт	123.0	100.0	130.0	110.0
1.12 ХАТУУ ТҮЛШ						
59	Түлшний мод, шуудайгаар	ш	5000	3500	3500	-
60	Нүүрс, 1 шуудай	40 кг	7000	1500	5000	3500
1.13. ШАТАХ, ТОСЛОХ МАТЕРИАЛ						
61	Бензин, А-80, 1 литр	л	1850	1930	1890	184
62	Бензин, А-92,1 литр	л	1960	2060	1970	1923
63	Дизелийн түлш, 1 литр	л	2460	2530	2320	2467
1.14 АВТО ЗАМЫН ЗОРЧИГЧ ТЭЭВРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ						
64	Хот доторх таксины хөлс	1 км	1000	2750	1000	800
65	УБ- аймгийн төвийн таксины хөлс, нэг талдаа	1 хүний	22400**	28500	13200**	15000**

* 1 километрийн үнэ

- Тухайн сард худалдаанд байхгүй

**- Автобусны үнэ 1 талдаа

* -Тэмээний махны үнэ

ЕС. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

9.1 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр, жил бүрийн 09 сард

Малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч		Төлөлтийн хувь		Бойжиж буй төл		Хорогдсон төл	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	толгойн тоо		хувь		толгойн тоо			
Бүгд	612586	699072	65.9	75.2	599281	701158	15934	2832
Адуу	22022	24328	48.5	53.5	21919	24267	104	61
Үхэр	18233	18399	57.3	57.8	18153	18366	82	35
Тэмээ	6845	7210	40.4	42.5	6835	7195	11	15
Хонь	300494	344205	71.8	82.2	294822	345708	7215	1248
Ямаа	264992	304930	63.6	73.2	257552	305622	8522	1473

9.2 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар, жил бүрийн 09 сард

Сумын нэр	Төллөсөн хээлтэгч		Төлөлтийн хувь		Бойжиж буй төл		Хорогдсон төл	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	толгойн тоо		хувь		толгойн тоо			
Бүд	612586	699072	65.9	75.2	599281	701158	15934	2832
Айраг	46854	61544	63.9	83.9	47164	61683	213	
Алтанширээ	50743	53841	84.2	89.3	50352	53644	391	197
Даланжаргалан	51791	73430	66.5	94.2	51060	73430	776	0
Дэлгэрэх	63004	71667	68.2	77.6	59676	72705	3930	436
Иххэт	59898	56002	78.6	73.5	52532	56002	7372	0
Мандах	45019	44112	64.4	63.1	44962	43723	57	389
Өргөн	46836	57881	69.3	85.7	46836	57985		393
Сайхандулаан	49516	49919	66.0	66.5	49335	48988	224	931
Улаанбадрах	33895	46017	57.4	77.9	33506	46055	480	
Хатанбулаг	48076	53100	48.9	54.0	48327	53100	131	0
Хөвсгөл	32770	39993	57.8	70.6	32800	39993	4	
Эрдэнэ	39681	43484	70.6	77.3	39270	44588	670	81
Сайншанд	34806	39309	65.2	73.7	33740	40469	1686	405
Замын-Үүд	9697	8773	72.6	65.7	9721	8793	0	0

9.3 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, малын төрлөөр, жил бүрийн 09 сард

Малын төрөл	Хорогдсон мал		Оны эхний малд эзлэх хувь		Өвчнөөр хорогдсон мал		Өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	толгойн тоо		хувь		толгойн тоо		хувь	
Бүгд	10291	4540	0.5	0.2	1422	165	13.8	3.6
Адуу	246	103	0.2	0.1	12	12	4.9	11.7
Үхэр	569	80	0.7	0.1	266	20	46.7	25.0
Тэмээ	34	127	0.1	0.3	14	5	41.2	3.9
Хонь	4496	1647	0.5	0.2	478	64	10.6	3.9
Ямаа	4946	2583	0.5	0.3	652	64	13.2	2.5

9.4 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, сумаар, жил бүрийн 09 сард

Сумын нэр	Хорогдсон мал		Оны эхний малд эзлэх хувь		Өвчнөөр хорогдсон мал		Өвчнөөр хорогдсон малын эзлэх хувь	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	толгойн тоо		хувь		толгойн тоо		хувь	
Бүд	10291	4540	0.5	0.2	1422	165	13.8	3.6
Айраг	130	100	0.1	0.1	0	0	0.0	0.0
Алтанширээ	491	416	0.4	0.3	0	0	0.0	0.0
Даланжаргалан	1182	0	0.7	0.0	14	0	0.0	0.0
Дэлгэрэх	2962	475	1.4	0.2	0	2	0.0	0.4
Иххэт	2207	40	1.4	0.0	0	0	0.0	0.0
Мандах	451	1305	0.3	0.8	9	0	0.0	0.0
Өргөн	0	117	0.0	0.1	0	10	0.0	8.5
Сайхандулаан	151	1323	0.1	0.7	4	2	2.6	0.2
Улаанбадрах	261	29	0.2	0.0	2	0	0.0	0.0
Хатанбулаг	688	6	0.3	0.0	539	6	0.0	0.0
Хөвсгөл	633	234	0.4	0.2	504	12	79.6	5.1
Эрдэнэ	604	0	0.5	0.0	271	0	0.0	0.0
Сайншанд	464	396	0.4	0.3	79	123	17.0	31.1
Замын-Үүд	67	99	0.2	0.3	0	10	0.0	10.1

9.5 ХАА-н БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНИЙН СУДАЛГАА, жил бүрийн 09 сарын эцэст

	2015 IX	2016 IX	2017 IX	2018 IX	2019 IX	
	төгрөг					
Ингэний сүү	2500		2000			
Ямааны ноолуур	50000	40000	65000	50000		
Тэмээний шир			5000			
Адууны шир	30000		20000	6000	9000	150.0
Үхрийн шир	25000		-	6000	7000	116.7
Хонины арьс	4000		500			
Ямааны арьс	2000		500	3000		

9.6 МАЛЫН ҮНИЙН СУДАЛГАА, сумаар, 2019 оны 09 сарын эцэст

	Ат	Соеолон үрээ	Хязаалан шар	Эр хонь	Эр ямаа
	мянган төгрөг				
Айраг	1300.0		-	180.0	130.0
Алтанширээ	1000.0	750.0	1500.0	150.0	120.0
Даланжаргалан	-	-	-	150.0	120.0
Дэлгэрэх	700.0	800.0	900.0	170.0	100.0
Иххэт	800.0	800.0	1500.0	120.0	90.0
Мандах	1200.0	1100.0	1120.0	160.0	130.0
Өргөн	1100.0	1100.0	2000.0	180.0	110.0
Сайхандулаан	1000.0	700.0	1000.0	150.0	120.0
Улаанбадрах	1300.0	900.0	1100.0	150.0	120.0
Хатанбулаг	1200.0	900.0	1100.0	150.0	150.0
Хөвсгөл	1300.0		900.0	180.0	150.0
Эрдэнэ	1600.0	1000.0	1600.0	200.0	150.0
Сайншанд	1200.0	800.0	1000.0	170.0	140.0
Замын-үүд	1000.0	1000.0	1000.0	200.0	150.0

9.7 ХУРААСАН УРГАЦ, сумаар, сарын эцэст

	төмс			хүнсний ногоо		
	2018 IX	2019.IX	Зөрүү	2018.IX	2019.IX	Зөрүү
	га					
Дүн	54.7	66.9	12.2	181.9	187.3	5.4
Айраг	1.0	5.3	4.4	2.9	4.9	2.0
Алтанширээ	0.1	0.1	0.0	0.1	0.2	0.1
Даланжаргалан	31.4	38.0	6.6	16.0	26.5	10.6
Дэлгэрэх	0.3	1.5	1.3	1	1.4	0.9
Иххэт	1.2	0.3	-0.9	1.9	0.3	-1.6
Мандах	2.3	0.5	-1.8	7.3	5.7	-1.6
Өргөн		0.3	0.3		1.9	1.9
Сайхандулаан	1.32	1.3	-0.1	3	0.6	-2.6
Улаанбадрах	1.84	1.0	-0.8	2.8	0.4	-2.4
Хатанбулаг	4.5	0.3	-4.3	3.4	0.6	-2.8
Хөвсгөл	0.1	0.0	-0.1	0.2	0.4	0.2
Эрдэнэ	7.7	6.7	-1.0	69.1	98.5	29.4
Сайншанд		1.6	1.6	66.5	45.4	-21.1
Замын-үүд	3	10.0	7.0	8	0.4	-7.7

АРАВ. АЖ ҮЙЛДВЭР

10.1 НИЙТ БА БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, оны үнээр

	Нийт бүтээгдэхүүн			Борлуулалтын орлого		
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX 2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX 2019 I-IX
	сая.төг		хувь	сая.төг		хувь
Дүн	159948.5	158912.3	99.4	231302.1	240799.9	104.1
А. Өмчийн төрлөөр						
- төрийн	4511.5	4682.4	103.8	4865.6	5393.5	110.8
- хувийн	155437.0	154229.9	99.2	226436.5	235406.4	104.0
Б. ААН-ийн хэлбэрээр						
- Хоршоо	6.7	6.6	98.5	8.3	9.2	110.8
- Компани	154984.9	153687.9	99.2	225883.5	234704.3	103.9
- УУГ	4511.5	4682.4	103.8	4865.6	5393.5	110.8
- Өрхийн аж ахуй	445.4	535.4	120.2	544.7	692.9	127.2

10.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ЖИГД АЖИЛЛАГАА, сараар, оны үнээр

		Ажиллагчид	НБ	ББ	Сар бүрийн дүнд эзлэх хувь	
		тоо	сая.төг		хувь	
2018	I сар	1062	7922.2	14236.0	5.0	6.2
	II сар	1057	2176.7	4654.6	1.4	2.0
	III сар	1511	18866.8	18727.1	11.8	8.1
	IV сар	1481	21180.8	34556.8	13.2	14.9
	V сар	1513	29395.9	40302.5	18.4	17.4
	VI сар	1515	21847.7	20953.9	13.7	9.1
	VII сар	1438	11090.7	19375.3	6.9	8.4
	VIII сар	1826	21759.6	43493.2	13.6	18.8
	IX сар	1733	25708.1	35002.7	16.1	15.1
	Дүн		159948.5	231302.1	100.0	100.0
2019	I сар	711	13338.8	24489.3	8.4	10.2
	II сар	1367	18995.3	13384.9	12.0	5.6
	III сар	1781	7585.9	28589.0	4.8	11.9
	IV сар	1812	15955.0	34533.7	10.0	14.3
	V сар	1883	16091.6	25855.4	10.1	10.7
	VI сар	1848	23148.0	38830.3	14.6	16.1
	VII сар	1825	17076.5	19505.1	10.7	8.1
	VIII сар	1798	18791.5	31957.8	11.8	13.3
	IX сар	1813	27929.7	23654.4	17.6	9.8
	Дүн		158912.3	240799.9	100.0	100.0

10.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар, оны үнээр, жил бүрийн эхний 09 сард

Салбар	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX 2019 I-IX
	сая.төг			хувь
Дүн	110757.5	159948.5	158912.3	99.4
Уул уурхай олборлох аж үйлдвэр	57394.7	79853.2	79558.2	99.6
Нүүрс олборлолт	57394.7	79853.2	79558.2	99.6
Бусад ашигт малтмал олборлолт				
Боловсруулах аж үйлдвэр	48798.8	75583.8	74671.7	98.8
Хүнсний бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	17052.2	874.2	849.1	97.1
мах, махан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	16458.5	283.3	79.5	28.1
сүү, сүүн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	125.8	119.0	162.4	136.5
хүнсний бусад бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	467.9	471.9	607.2	128.7
Хувцас үйлдвэрлэл	23.6	36.2	57.4	58.6
Гутал үйлдвэрлэл	9.4	5.9	10.1	2.9 ²
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	32.2	55.2	33.0	59.8
Машин тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	0.3	0.2	4.2	210 ²
Боловсруулах үйлдвэрийн бусад	31681.1	74612.3	73722.1	98.8
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт усан хангамж	4564.0	4511.5	4682.4	103.8
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	3056.9	1577.8	3156.7	200.1
Ус ариутгал, усан хангамж	1507.1	2933.7	1525.7	52.0

Тайлбар :- ² Дахин их

10.4 БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, БОРЛУУЛАЛТ, СУМААР, ОНЫ ЭЦЭСТ

	Мэдээлэлд хамрагдсан нэгж		Нийт үйлдвэрлэлт		
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX 2019 I-IX
	тоо		сая.төг		хувь
Дүн	101	91	159948.5	158912.2	99.4
Айраг	3	3	15.8	23.3	147.5
Алтанширээ	8	5	11.8	14.0	118.4
Даланжаргалан	6	5	62406.1	64181	102.8
Дэлгэрэх	2	1	3.4	0.7	20.6
Иххэт	6	4	16.3	17.6	108.0
Мандах	7	8	7599.3	1682	22.1
Өргөн	5	5	24069.0	13185.38	54.8
Сайхандулаан	1	1	0.7	1.4	2.1 ²
Улаанбадрах	5	5	4.1	7.5	182.9
Хатанбулаг	2	3	4.8	11.4	2.4 ²
Хөвсгөл	4	5	58922.5	72771.6	123.5
Эрдэнэ	3	5	1.9	14.43	7.6 ²
Сайншанд	34	32	4612.6	4400.4	95.4
Замын-Үүд	15	9	2280.2	2601.5	114.1

10.4 Хүснэгтийн үргэлжлэл:

Сумын нэр	Дулаан		Ус түгээлт		Сувагжуулалт		Савласан цэвэр ус	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	мян.кв.цаг		мян.м3		мян.м3		мян.л	
Дүн	71.4	98.4	664.5	877.9	502.9	647.8	1224.8	1633.7
Айраг								
Алтанширээ								
Даланжаргалан								
Дэлгэрэх								
Иххэт								
Мандах								
Өргөн							9.3	10.0
Сайхандулаан								
Улаанбадрах								
Хатанбулаг								
Хөвсгөл								
Эрдэнэ							2.4	
Сайншанд	36.2	41.3	410.1	460.3	326.3	385.8	407.5	600.5
Замын-Үүд	35.2	57.1	254.4	417.6	176.6	262.0	805.6	1023.2

10.4 Хүснэгтийн үргэлжлэл:

Сумын нэр	Талх		Нарийн боов		Бялуу		Хиам	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	тн		тн		тн		тн	
Дүн	90.3	105.0	55.1	90.4	1.9	1.8	5.8	14.1
Айраг	12.0	4.6	0.2		0.01			
Алтанширээ	1.9	3	0.5	0.4				
Даланжаргалан			8	13.6				
Дэлгэрэх	5.1							
Иххэт	9.1	9.5						
Мандах			0.1	0.0	0.02			
Өргөн		0.9		0.7	0.02	0.03		
Сайхандулаан			0.1					
Улаанбадрах	0.6	0.2		0.0	0.04	0.04		
Хатанбулаг								
Хөвсгөл	0.3	1.8						
Эрдэнэ	0.4	3.2		0.1				
Сайншанд	26.7	43.3	25	44.4	0.6	0.8	5.8	14.1
Замын-Үүд	34.2	38.5	21.2	31.2	1.2	0.94		

10.4 Хүснэгтийн үргэлжлэл:

Сумын нэр	Сүүн бүтээгдэхүүн		Хэрчсэн гурил		Банш, бууз		Бетон зуурмаг	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	мян.л		мян.тн		тн		м3	
Дүн	46.6	58.4	14.2	21.5	0.0	3.0	11194.0	11583.7
Айраг								
Алтанширээ			3.9	2.2				
Даланжаргалан								
Дэлгэрэх								
Иххэт			0.5	1.9				
Мандах								
Өргөн								
Сайхандулаан								
Улаанбадрах			0.5	0.6				
Хатанбулаг				0.9		0.01		
Хөвсгөл			0.1	1.3				
Эрдэнэ				0.1		0.01		
Сайншанд	46.6	58.4	3.3	12.7		3.0	7303.0	8687.1
Замын-Үүд			5.9	1.8			3891.0	2896.6

10.4 Хүснэгтийн үргэлжлэл:

Сумын нэр	Нүүрс		Шохой		Вакуум цонх		Цемент	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	мян.тн		тн		м2		мян.тн	
Дүн	1200.6	757.5	0	13.0	2255	1433.7	491.2	521.6
Айраг								
Алтанширээ								
Даланжаргалан	250.8	123.1					312.4	410.3
Дэлгэрэх								
Иххэт								
Мандах	63.1	13.7						
Өргөн				13.0			178.8	111.3
Сайхандулаан								
Улаанбадрах								
Хатанбулаг								
Хөвсгөл	886.7	620.7						
Эрдэнэ								
Сайншанд					2255.0	1433.7		
Замын-Үүд								

10.4 Хүснэгтийн үргэлжлэл:

Сумын нэр	Модон эдлэл		Дээл		Жижиг оёдол		Хайрга	
	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX
	мян.төг		ш		мян.төг		мян.м3	
Дүн	55190.0	33029.0	296	409	20813	22805.9	21.9	15.7
Айраг								
Алтанширээ			18	10	950.0	70.0		
Даланжаргалан			59	34	2850.0	1718.0		
Дэлгэрэх	1450.0	700.0						
Иххэт			81					
Мандах			67	130	11924.0	7105.0		
Өргөн			5	6	960.0			
Сайхандулаан				20				
Улаанбадрах				9		30.0		
Хатанбулаг			10	54		2150.0		
Хөвсгөл	510.0		17	2	4093.0	3603.4		
Эрдэнэ			39	134	36.0	2104.0		
Сайншанд	53230.0	32329.0					15.0	9.5
Замын-Үүд							6.9	6.2

АРВАН. ТЭЭВЭР

11.1 ТЭЭВЭР, жил бүрийн 09 сарын эцэст

	Хэмжих нэгж	2016 I-IX	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2019 2018
1 Ачаа эргэлт	мян.тн.км	16557.0	34038.0	41067.2	41732.9	101.6
2 Тээсэн ачаа	мян.тн	75.1	122.8	136.2	142.2	104.4
3 Зорчигч эргэлт	мян.хүн км	813.0	7082.0	10301.0	4617.0	44.8
4 Зорчигчын тоо	мян.хүн	34.9	42.6	66.1	14.4	21.8
5 Орлого	сая.төг	4002.7	7779.6	7805.2	10229.7	131.1
6 Хамрагдсан нэгж	Тоо	6	11	14	14	100.0

Тайлбар: ² Дахин их

11.2 НЕФТЬ ХАНГАМЖ, жил бүрийн 09 сарын эцэст

	ХЭМЖИХ НЭГЖ	2016 I-IX	2017 I-IX	2018 I-IX	2019 I-IX	2019 2018
1. Татан авалт бүгд	сая төг	28036.8	35934.9	51184.7	56654.8	110.7
- Бинзен	тн	8223.1	6515.1	15873.2	12773.2	80.5
- Дизель	тн	12061.5	14613.7	20185.3	15971.5	79.1
- Тос	тн	742.5	94.2	177	140.577	79.4
2. Борлуулалт- бүгд	сая төг	27929.0	38565.8	59126.5	69031.8	116.8
- Бинзен	тн	7798.1	6348.3	15934	13286	83.4
- Дизель	тн	7692.5	7140.8	15226.2	15946	104.7
- Тос	тн	171.8	112.9	143.1	157.48	110.0
Хамрагдсан аж ахуйн нэгж	тоо	4	5	4	5	125.0

АРВАН ХОЁР. БАЙГАЛЬ ОРЧИН

12.1.ЦАГ УУРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, сумаар, 2019 оны 09 сард

Станцын нэр	Агаарын температур			Хөрсний температур			Салхины хурд		Тунадасны хэмжээ		Бэлчээрийн ургамал	
	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	Дундаж	Хамгийн их	Хамгийн бага	их хурд	10м/с-ээс дээш салхитай өдөр	нийлбөр	Тунадастай өдөр	Ургамлын өндөр	Ургац
	хэм						метр/секунд		миллиметр		см	ц/га
Айраг	18.1	32	5	25	50	-	14	1	3.2	1	6	0.3
Алтанширээ	18.5	31	2	24	53	2	12	4	6.2	3	8...9	0.5
Дэлгэрэх	17.8	32	5	21	49	3	15	19	7.7	3	12	0.4
Иххэт	18.1	32	4	21	52	2	14	3	20.7	5	8...12	0.3
Мандах	17.7	29	6	20	54	3	19	14	16.1	2	12...13	-
Өргөн	19.5	31	-	25	-	-	12	1	7.3	4	14...15	0.3
Сайхандулаан	18.9	30	6	23	-	-	12	4	9.4	3	5...7	0.3
Улаанбадрах	19.8	-	5	24	-	-	10	1	0.8	2	5	0.7
Хатанбулаг	0.0	0	0	0	0	0	0	0	0.0	0	0	0
Хөвсгөл	20.0	32	8	23	56	4	14	14	10.0	3	9...12	0.1
Эрдэнэ	18.1	31	4	21	55	0	13	5	4.6	3	12...13	0.6
Сайншанд	18.3	32	5	20	52	3	18	17	6.1	3	14...16	0.4
Замын-Үүд	19.0	33	4	23	56	0	10	8	3.0	2	5...8	0

Эх үүсвэр: Цаг уур орчны шинжилгээний газар